

VIENYBĖ

70-ti M. 43 N.

412 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.

1956 M. LAPKRIČIO (NOVEMBER) 7 D.

Telefonas:
EV 4-0862

KAINA 10 c.

IKE PATARIA BULGANINUI VENGRUS PALIKTI RAMYBĖJ

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos PARĖIŠKIMAS

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga, žiūrėdama į Lietuvos laisvinimo reikalą, kaip į vieną iš pagrindinių Sąjungos veiklos uždavinių, randa reikalinga šiuo metu paskelbti tokį pareiškimą:

Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo viltis, visų žinomų tarptautinių įvykių šviesoje, yra žymiai sustiprėjusi.

Visų Lietuvos laisvinimo veiksmų vieningumas yra būtina sąlyga, kad Amerikos lietuvių įnašas duotų geresnių rezultatų Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo byloje.

Tik visų laisvinimo veiksmų sutartinai dirbamas darbas gali sukelti laisvųjų lietuvių didesnę dosnumą. Tik tokis darbas gali sužadinti jų širdingesnę dėmesį Lietuvos laisvinimo programai.

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga, kaip Amerikos Lietuvių Tarybos narys, šiuo pareiškimu pabrėžia gyvą reikalą laikyti Am. Liet. Tarybai bešališkos linkmės ir bendradarbiauti lygybės pagrindu su visais Lietuvos laisvinimo veiksniais.

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga mano, kad lietuvių visuomenės kultūrinė ir politinė veikla negali būti sėkminga, jei Lietuvos laisvinimo darbas nebus pagrįstas visų veiksmų ir visų lietuvių vienybe.

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga nuoširdžiai pageidauja ir ragina visus veiksmus sudaryti atitinkamas sąlygas, kad tokia vienybė įsigyventų.

PREZIDENTAS DWIGHT D. EISENHOWER

EISENHOWERIO PERRINKIMAS

Rinkiminė kampanija baigta. Bet rezultatai šiame Vienybės numeryje dar neįmanoma paskelbti. Tačiau Stevensonso laimėjimas būtų stebūklas, di-

desniu ir už Trumano laimėjimą 1948 metais.

Besivystant įvykiams Viduriniuose Rytuose ir Europoje, domėjimasis Amerikos rinkimais kiek atslūgo. Kas belaimėtu, dabar jau aišku, kad susilaikiusiųjų nuo balsavimo nuošimtis šiais metais bus didesnis negu 1952 metais.

Karo pašvaistė Viduriniuose Rytuose, taip pat Izraelio agresijos prieš Egiptą pasmerkimas, be abejo, Stevensonui duos daugelio amerikiečių žydų balsus, bet maža vilties, kad tai užpildytų tą skirtumą, kuris skiria jį nuo prezidento Eisenhowerio.

Nežiūrint geros pradžios rinkiminėje kampanijoje, Stevensonso silpnumo yra trys priežastys: Jis padarė taktinę klaidą reikalaujamas panaikinti vandenilinę bombą. Tylėdamas dėl rasinės segregacijos, atstumė nuo savęs nemažai negrų balsuotojų. Pagaliau, Eisenhowerio sveikatos patikrinimas, anot pačių republikonų, būsiąs geriausias lapkričio 6 d. laimėjimo atesatas.

Tačiau, ar pavyks republikonams sudaryti daugumą balsų kongrese, tai kitas klausimas.

Įvykiai Egipte laikinai buvo nustelbę Vengrijos įvykius. Kurį laiką atrodė, kad Sovietų kariuomenė, apleidusi Budapeštą, paliks ramybėje ir pačią Vengriją. Bet tai buvo klaida. Sovietai staiga ėmė siųsti naujas kariuomenes divizijas į Vengriją ir praeitą sekmadienį, anksti rytą, pradėjo puolimus Budapeste.

Vienos radijas praneša, Janos Kadar, komunistų partijos vadovas, buvęs Nagy vyriausybės narys, sudarė Sovietams palankią vyriausybę, o pats Nagy ir kiti ministrai esą suimti.

Nors staigiu puolimu Sovietų kariuomenė užėmė visas radijo stotis Vengrijoje, bet viena provincijos radijo stotis, kuri dar buvo sekmadienį sukilėlių rankose, kreipėsi į Jungtines Tautas, prašydama pagalbos.

Naujasis premjeras Kadar kalbėjo per radiją, žadėdamas „ekonominės reformos“ amnestiją sukilėliams. Jis kvietė Sovietus padėti atstatyti tvarką ir socialistinę respubliką. Kovos tarp sukilėlių ir rusų kariuomenės Budapeste, sakoma, tebevyksta. Bet Sovietų tankai jau užėmė visus susisiekimo punktus.

Kokioje desperatiškoje padėje yra Vengrijos sukilėliai, rodo jų per radiją atsisaukimas: „Vengrų tauta nebijo mirti. Tik gaila, kad mes negalesime ilgai laikytis. Ką daro Jungtinės Tautos? Mes kreipiamės į milijonus teisingų žmonių pasaulyje. Gelbėkite! Mūsų laivas skęsta...“

Prez. Eisenhoweris taip pat „skubiai“ kreipėsi į Sovietų Sąjungos premjerą Bulganiną, prašydamas atsaukti kariuomenę iš Vengrijos ir patiems vengrams leisti tvarkytis savo šalies reikalus. „Aš jaučiu“, sako Eisenhoweris, „kad pasaulio opinija, kuri vos prieš porą dienų buvo patenkinta Sovietų pažadais atsaukti kariuomenę iš Vengrijos, dabar yra prislėgta žiniomis apie Sovietų puolimus prieš vengrus ir jų vyriausybę.“

IZRAELIS NEDUOSIAS SINAJAUS PUSIASALIO

Izraelio vyriausybė atsisako pavesti Sinajaus pusiasalį specialiai Jungtinių Tautų policijai. Izraelis, kurio kariuomenė dabar kontroliuoja tą pusiasalį, ruošiasi tiesioginiai su Egiptu derėtis dėl taikos. Tuo tarpu britų ir prancūzų kariuomenė pradėjo užimti Suez kanalo zoną. Jeruzalėje laukiama naujo puolimo iš Sirijos ir Jordano pusės. Irako kariuomenė, sakoma, perėjusi Jordano sieną.

Į Vengriją atsiunčiamos naujos Sovietų divizijos.

(N. Y. Times)

- Gelbėkitės kas gali... Išlaisvintojai ateina!

LAIŠKAI

BALFO KONCERTAS

Skaitant laikraščiuose, kad BALFO simfoninis skyrius ruošia lapkričio 11 d. didžiulį koncertą su Stanliuvo parapijos salėje, Driggs Ave., Brooklyne. Koncerto pėlnas skiriamas siuntinių pasiuntinai lietuviams esantiems Sibire. Tai labai gražus ir reikšmingas tikslas. Ypač džiūnu, kad šio koncerto programoje dalyvauja Operetes Choras, kurį dabar veda Juozas Stankūnas. Šis choras jau yra išvargęs plačią ir gilią patriotinio darbo vagą ir nepailstamai veikia dainos meno srityje.

Man teko veikti su šiuo choru per daugelį metų, nes aš su velioniu Ksaveru Strumskiu buvau to choro įkūrėjas, režisorius, daugelio operėčių vertėjas ir kt. Todėl tikrai džiaugiuosi, matydamas, kad choras nuo pat įsikūrimo 1919 metų pradžios gyvuoja iki šiol ir laikosi savo gražių tradicijų, sukuopęs naujas muzikales jėgas į tikrojo meno vienetą.

Neabejoju, kad mūsų visuomenė, žinodama choro pasiaukojimą, gausiai apsilankys į koncertą. Atsilankiusieji turės dvigubą pasitenkinimą: parems BALFO pastangas gelbėti Sibire kenčiančius mūsų tautiečius.

LITHUANIC RESTORANE.

kuris dabar atdaras ir sekmdieniais, gaunami visi lietuviški valgiai. Geriausios rūšies maistas. Savininkė Ida Gasilūnienė kviečia atsilankyti.
Lithuanica Restaurant
282 Union Ave. Brooklyn, N.Y.
Tel. EV 4-9612

John Baltaduonis

FRANKFORD AVENUE
C A F E
1700 Frankford Avenue
PHILADELPHIA, PA.

GERBIAMOS PONIOS

Buvęs Rygoj moterų kailinių siuvėjas pradžioje sezono siūlo didelį pasirinkimą iš savo dirbtuves, urmo kainomis. Nauji modeliai žebenkščių (mink), karakulių, nutrijų, Alaskos ruonių, ūdrų, ir kitų kailių palai, žaketai. Patalsoni ir perdirbami seni kailiniai. Darbas pirmos rūšies. Galima išsimokėjimui. Atidaryta kasdien nuo 8 - 6 v. Šeštadieniais nuo 8 - 4 v.

ALEX DIMANT

150 W. 28 St., New York City
Tel. CE 2-1079, TR 3-9343

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY
Juozas Tysliava
Editor and publisher
Editorial and Business Office
412 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EV 4-0862
Entered as Second Class Matter
Oct. 23, 1907 at the Post Office
of Brooklyn, N. Y.
SUBSCRIPTION RATES:
USA per year \$5.00
Other Countries \$6.00

ir pasiklausys Operetes Choro, Vilniaus operos solistes Vlados Sabaliauskienės ir kitų gražaus dainavimo.

Pijus Bukšnaitis
Richmond Hill, N. Y.

KLAIDOS ATITAIŠYMAS

J mano str. „Kaip toli pažengė atodrekiš“ Vienybės 42 Nr. įsibrovė korektūros klaida. George Orwell satyra vadinasi ne 1948 m., kaip klaidingai buvo atspausdinta, bet „1984 metai“.

V. Meškauskas
Chicago, Ill.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

OVERSEAS CARGO CO.
Lietuvių Bendrovė

siunčia į Lietuvą (ir kitur) siuntinius su: angliškom vilmedžiagom, avalyne, vaisiais, maistu, siuv. mašinom, dviračiais, laikrodžiais, akordeonais. (Siunčiama iš Anglijos per HASKOBĄ)

Bendrovė taip pat persiunčia į Lietuvą ir Jūsų pačių sudarytus ir mums pristatytus siuntinius (siunčiam ir oro paštu). Visi mokesčiai sumokami siuntėjo, gavėjas nieko nemoka. Pristatymas garantuojamas - Pilnas draudimas (siunčiama per Globe Travel Service).

Prašykte katalogų bei informacijų:

OVERSEAS CARGO CO.
2412 W. 47th Street
Chicago 32, Ill.

Tel. LA 3-5049, YA 7-4337
Siuntinių tarnyba 8 metai
S. P. JUODVALKIS

Naujas Margutis

Spalio mėnesio Margutis jau skaitytojų namuose. Jis gerokai padidintas, pilnas vaizdų iš lietuvių kultūrinio gyvenimo ir turiningas. Šiame numery tęsiami pasakojimai iš Lietuvos Steigiamojo Seimo darbo; nušviečiama partijų pažiuros į įvairius Nepriklausomos Lietuvos klausimus; cituojama nuomonės kun. Krupavičiaus, Stepono Kairio, Slezevičiaus ir kitų partijų lyderių.

Adv. Antanas Olis viename straipsny pasisako, kaip jis žiūri į lietuvių veiklą ir kas toje veikloje taisytina.

Šiame Margučio numery randame įdomius Putvinskio atsiminimus iš spaudos draudimo laikų. Jis labai vaizdingai atpasakoja, kaip anais laikais buvo vykdoma kova už lietuvių spaudos atgavimą. Čia jis sumini eilę vardų, aplinkybių ir vietų.

Margutis šiais metais kiekvienam numery duoda naudingos informacijos apie socialinio draudimo, imigracijos bei mokesčius reikalus. Visi klausimai labai praktiški ir tokie, su simai labai praktiški ir tokie, su kuriais beveik kiekvienas susiduriame. Šiame numery randame ir „linksnos minties puslapį“.

Verta Margutį turėti kiekvienam lietuviui. O jį turėti galima labai lengvai - pasiųskite savo adresą Margučio administracijai - 6755 S. Western Ave., Chicago, Ill. ir gausite vieną numerį susipažinti. Margučio mėtinė prenumerata tik \$3.00. Naujai užsisakiusieji Margutį gauna nemokamai prezidento Smetonos atsiminimus apie paskutiniąsias Lietuvos Nepriklausomybės dienas.

S. V.

JONO IR ANGELINOS ANDRIULIŲ IR JŲ ŠEIMOS MICHIGAN FARM SŪRIS

Fountain, Michigan

Jūs esate namuose ar kur keliaujate, visuomet reikalaukite Michigan Farm sūrio. Šis sūris jau per ilgus metus gaminamas Jono ir Angelinos Andriulių ir jų šeimos, Fountain, Mich. **JI GALITE PIRKTI IR VALGYTI SU PILNU PASITIKĖJIMU** Visos geresnės maisto krautuvės su pasididžiavimu aprūpina jus su šiuo tikru lietuvišku sūriu. Apsaugokite save ir savo artimuosius. Neleiskitės perkaltėti, kad pirktumet pakaitalą.

REIKALAUKITE TIK MICHIGAN FARM SŪRIO

Jeigu abejojate, paprašykite patarimo. Jūsų skonis jums pasakys. Mes norime, kad Jūs patys būtumet sprendėjas. Mes esame nuoširdžiai dėkingi sūrio mėgėjams ir geresnės maisto krautuvėms, kad Jūs tiek išpopuliarinot Michigan Farm Sūrį, kuris paliko visų mėgiamiausiu. Mes pasižadame ir toliau jums gaminti tik patį geriausią sūrį.

MICHIGAN FARM CHEESE DAIRY, INC.

VIENINTĖLIAI ŠIO SŪRIO GAMINTOJAI FOUNTAIN, MICH.

Aptarnavimui ir informacijai rytuose prašome kreiptis:

PETER LISAUSKAS
69-15 53rd Avenue, Waspeth, N. Y. Tel. TW 4-8087
VICTOR ABECUNAS
351 Park Street, New Britain, Conn. Tel. BA 3-1342
WILLIAM PASCPALL
718 Callowhill Street, Philadelphia, Pa. Tel. IO 3-3144
JONAS JAKUBAUSKAS
634 N. Denison Street, Baltimore, Md. Tel. I ongwood 6-2622
MENCISLOVAS KAVALIUSKAS
24 Prospect Street, Hyde Park, Mass. Tel. Hyde Park 3-3975
GEORGE GALUNAS
1400 Caniff, Detroit, Mich. Tel. T. W. 8-7062

ANTON APPEL

Parduodami lietuviški skilandžiai, dešros ir kiti pirmos rūšies maisto dalykai:

JERSEY PORK

428 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: STagg 2-3108

SIUNTINIAI Į VISUS EUROPOS KRAŠTUS UNITED PACKAGE EXPRESS CO.

305 MARKET ST. (artl P. R. R. Stoties), NEWARK, N. J.
Telef.: — Market 3-2277.

Skubiai išsiunčiame maisto produktus, audeklius, naujas ir dėvėtas drapanas, vaistus ir t. t.
Laikė 6 savaitių siuntiniai pasiekia paskyrimo vietą.
Oro paštu pasieks gavėją per 7-10 dienų.
Siuntėjas gaus gavėjo parašų patvirtintą pakvitavimą.
SIUNTINIAI PIRMAI APDRAUSTI.
Visi persiuntimo mokesčiai ir muitai apmokami čia.
Gavėjas nieko neturi mokėti.

Atnešę ar atsiuntę šį skelbimą sutaupysite \$2.00.

PATIKIMAUSIA ISTAIGA SIŪSTI SIUNTINIUS Į SOVIETŲ SAJUNGĄ, Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir kitus kraštus, apmokant čia muitą ir kuri garantuoja pristatymą, tai daugelį metų žinoma firma PARCELS TO RUSSIA, INC. (turinti SSSR leidimą) įgaliuota INTURIST, Maskvoje, rinkti muitus čia vietoje.

Prisiklausykite, galimas sūris, auksas, namai ir dėvėti drabužiai. Ypač mums produktai įvairūs vaistai, stropinimo priemonės, maistas ir kiti oro paštu. Pristatoma laike 7-10 dienų.

Naujiena: Dabar galima siūsti "ANTI-POLIO SERUM"

Mes garantuojam pristatymą ir gavimą adresato parašu patvirtinto pakvitavimo. Siunčiame siuvamas mašinas, akordijonus, o taip pat rasomas masinėles įvairiomis kalbomis. DABARTINIS ADRESAS:

PARCELS TO RUSSIA, INC.

1530 BEDFORD AVENUE, BROOKLYN 16, N. Y.
(Už kampo buvusios vietos). Tel. INgersol 7-6465, INgersol 7-7272
Istauga yra pereinamame namo sukate. Apilinkėje pakankamai vietos pastatyti automobilius. Istauga atidaryta kasdien ir šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro, šeštadieniais nuo 9 iki 4 val. p. p.
SIUNTINIAI IŠSIUNČIAMSI KASDIEN.

STEAMBOAT INN

ALMA KASMOČIŪTE, Vedeja

ĮVAIRIAUSI GERIMAI IR PIRMOS RŪŠIES MAISTAS

SALE VISOKIOMS PRAMOGOMS
Didelis ir gražus sodas piknikams

89-91 Steamboat Road, Great Neck, L. I.
Tel. Great Neck 2-1546, biznio Great Neck 2-3389, namų

LITUVIŲ DĖMESIUI!

NEWARKE ATIDARYTAS OFISAS SIUNTINIAMS GABENTI Į SSSR

Į Ukrainą, Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus kraštus.

Siunčiame maisto produktus, naujus ir dėvėtas drabužius, medžiagas, vaistus ir t. t.

Siuntiniai išsiunčiami 48 valandų bėgyje.

Siuntėjui įteikiamas pašto pakvitavimas apie išsiuntimą.

Siuntiniai pristatomi gavėjui 7-8 savaitių bėgyje.

Siuntiniai siunčiami oro paštu pristatomi 7-10 dienų bėgyje.

Siuntėjas gauna asmeniškų gavėjo pakvitavimus.

Visi siuntiniai siunčiami su jau apmokėtu muitu.

PRISTATYMAS GARANTUOTAS

Siųskite siuntinius giminėms.

Ofisas atdaras kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 4 val. p. p.

Netoli Pensylvanijos stoties Newarke.

PACKAGE EXPRESS CO.

314 MARKET STREET, NEWARK, N. J. MITCHELL 2-2452

Siuntiniai siunčiami Parcels to Russia, Inc. leidimu

PASAULYJE

NAMŲ PIRKIMAS IR NUOMŲ KONTROLĖ NEW YORKE

• Varšuvos komunistų tarpe sklaidžiami gandai, kad dėl įvykių Lenkijoje ir Vengrijoje, Čruščiovas bus pakeistas Malenkovu.

• Maršalas Rokosovskis, kuris, Gomulkai reikalaujant, buvo pašalintas iš Lenkijos armijos vado pareigų, sakoma, nebegrįš iš Maskvos į Varšuvą.

• Į Austrijos sostinę Vieną yra atvykę įvairių kraštų gydytojų, kurie rūpinosi teikti pagalbą sužeistiems Vengrijos sukilėliams. Be to, čia atvežta daug vaistų ir maisto.

• Sovietų kariuomenė Vengrijos - Austrijos pasienyje sulaukė Amerikos piliečius, norėjusių vykti į Vakarus. Visi buvo gražinti į Budapeštą.

• Valstybės sekretoriui Dulles padaryta apendicito operacija.

• Maršalas Vorosilovas, Sovietų Sąjungos prezidentas, primdamas Kremliuje Sirijos prezidentą, pažadėjo Sirijai karinę pagalbą.

• Prez. Eisenhowerio sprendimu, Vengrijai paskirta 20 milijonų dolerių vertės maisto ir vaistų.

• Amerika nebesiūsi ginklų Izraeliui.

• Tūkstančiai studentų Bukarestėje reikalavo rusų kalbos dėstymą pakeisti prancūzų kalba. Kaip žinoma, Vengrijos sukilimas taip pat prasidėjo studentų demonstracijomis.

• Slapta radijo stotis Egipte ragina nusikratyti diktatorių Nasseriu ir prie valstybės vairo grąžinti Naguibą, tebelaikomą „namų arešte“.

• Kunigaikštis Andriejus, paskutinio Rusijos caro Nikolajaus II pusbrolis, sulaukęs 77 m. amžiaus, mirė nuo širdies smūgio Paryžiuje.

• Maršalas Tito atsisakė duoti vizą prancūzų komunistų vadui Duclos, kuris turėjo vykti su prancūzų komunistų „taikos“ delegacija į Belgradą. Visi kiti delegacijos nariai gavo vizas.

• Arabų nacionalistai Alžyre, dėl Izraelio įsiveržimo į Egiptą,

— Vengrai mums barstė gėles ir verkė...

grasina žudyti žydus.

• Prancūzams suėmus penkis arabų nacionalistų vadus, likusiųjų tarpe prasidėjo nesutikimai. Vienas jų, Si Nager, rastas nužudytas.

• Premjeras Anthony Eden parlamente pareiškė, kad Izraelio kariuomenė aplesianti Egiptą, kai tik britai ir prancūzai užims Suez'o kanalą.

• Etiopijos imperatorius Haile Selassie šį mėnesį vyksta oficialiam vizitui į Japoniją.

• Pietinėje Irano dalyje žemės drebėjimo metu 90 žmonių žuvo ir 180 sužeisti.

• Izraelio kariuomenė, užimdama Sinajaus pusiasalį, radusi tiek daug egiptiečių paliktų ginklų — kulkosvaidžių, armotų, tankų, šautuvų ir šaudmenų, kad, anot vieno Amerikos korespondento, Izraelio valstybė galėtų apginkluoti kitatiek kariuomenės.

• Sir Winstonas Churchillas, savo laiške konservatorių partijos pirmininkui rašo, kad, jo įsitikinimu, dabartinis britų žygis Egipte turėtų būti pateisinamas ir Amerikoje.

• Jungtinės Valstybės sutiko parduoti jugoslavijai daugiau, kaip 98 milijonų dolerių vertės įvairių ūkio reikmenų.

Paprastai, pirkdami ar besirengdami pirkti namus, daro projektus, kaip pirktime name gyvens, kaip tvarkysis, kokią naudą ir patogumus turės ir t.t. Tas visiškai suprantama. Tačiau esti atsitikimų, kada tie projektai ir svajonės nepagrįsti realybe.

Sakysim, kaip kas mano, kad pirkėjas, įsigijęs namą, turi teisę padidinti pajamas, tai yra pakelti nuomą 15%. Taisi neteisybė. Nuomų 15% padidėjimas buvo leistas tik vieną kartą 1953 m. balandžio 15 d. patvarkymu. Namų pirkimas, tai yra savininko pasikeitimas, neduoda teisės didinti nuomą, jei ji jau buvo padidinta pagal aukščiau minėtą 1953 metų patvarkymą.

Tik savininko butas, jei jis gyvena jame bent vienus metus prieš balandžio 1 d. 1953 m. yra be kontrolės ir todėl tiek senas savininkas tiek naujasis, nenorėdamas juo pats naudotis, gali išnuomoti ir imti nuomą pagal savo nuožiūrą. Bet jei tasai savininkas buvo iškraustęs kurį nors nuomininką tikslu užimti jo butą, tai išnuomodamas jis gali imti nuomą savo nuožiūra, be nuomų kontrolės, tik tuo atveju, jei savininkas gyvena jame nemažiau kaip 2 metus.

Be to, Nuomų kontrolei nepriklauso namų administracijos užimami butai, kaip kad namų prižiūrėtojų (dženitorijų), tarnaičių, virėjų ir kitų tarnautojų bei patarnautojų.

Taip pat nuomų kontrolei nepriklauso vadinamieji mebliuoti kambariai (furnished rooms), jei tame bute gyvena pats šeimininkas ir turi ne daugiau kaip 2-jų kambarių gyventojus, neturinčius virtuvę.

Nuomų kontrolei, iš viso, nepriklauso tik namai naujai užbaigti 1947 m. po vasario 1 d. Be to, nuomų kontrolei nepriklauso namai, kurie tarpe 1947 m. vasario 1 d. ir 1950 m. gegužės mėn. buvo perdurti iš negyvenamų patalpų į gyvenamas, arba pristatyti ar perstatyti.

Nėra nuomų kontrolėje bet kurio verslo patalpos kaip kad krautuvės, komercinės ar profesinės įstaigos, ir bendrai tos patalpos, kuriose nuomininkas pelno sau pragyvenimą, nors taisyti būtų patalpa net buto pobūdžio.

Kai kuriais atvejais ir nuomų kontrolėje esantiems butams gali būti leista padidinti nuomą, kada savininkas įrodo, kad kitų tos apylinkės namų nuomos didesnės, arba jo namo pajamos mažesnės, negu išlaidos. Tuo tikslu reikia paduoti Valst. Nuomų Administratoriui prašymą jo nustatytoje formoje.

Taip pat leidžiama pakelti nuomą pagal nustatytas normas, kada įvedami name bei butuose kurie nors pagerinimai (šildymas, maudynės, šaldytuvai ir panašiai). Toks nuomų pakėlimas turi būti įregistruotas Nuomų kontrolės įstaigoje.

Be to, jei sudarant su nuomininku sutartį raštu, nuomininkas vienais ar kitais sumetimais sutinka mokėti didesnę nuomą, tai leistina, Nuomų

JUOZAS GRABAU

Administratoriui tą susitarimą patvirtinus.

Tais atvejais, kai su nuomininku daroma sutartis raštu 2 metams, tai, sutarčiai pasibaigus ir savininkui sudarant naują sutartį 2 metams, nuoma gali būti padidinta 15%, neskaitant aukščiau paminėto 1953 m. potvarkiu leisto padidėjimo 15%. Po tų 2 metų ir vėl gali būti nuoma padidinta 15%.

Mėginimas pakelti pajamas įpareigojant naują nuomininką atpirkti baldus arba pačiam daryti buto remontus (dažyma ir t.t.) yra neteisėtas.

Nežiūrint įvairių suvaržymų kai kurie namų savininkai ima žymiai didesnes nuomas, negu potvarkiais nustatyta ir nuomų kontrolės įstaigoje įregistruota. Ypač tas dažnai praktikuojama išnuomojant butus naujiems nuomininkams. Toks nuomų didinimas be nuomų kontrolės įstaigos žinios bei sutikimo yra neteisėtas, ir nuomininkui pasiskundus, savininkas turės grąžinti neteisėtai paimtos nuomos skirtumą ir be to dar gali nukentėti žymiai skaudžiau. Pirkėjas, norėdamas būti tikras, kad pajamos yra tikros bei nuomos teisėtos, turi reikalauti kad pardavėjas duotų tikslų nuomininkų sąrašą su nurodymu mokamos nuomos, pažymint kad nuoma imama teisėta.

Baigdamas noriu paliesti 1 ir 2 butų namus, kuriuos daug

kas labai noriai perka, vildami, kad ten bus mažiau rūpesčių su gyventojais ir nebus nuomų kontrolės. Taisi yra ir taip ir ne. Jei nuomininkas gyvena nuo 1943 m. kovo 1 d., tai yra nuo tada, kai buvo įvesta nuomų kontrolė, tai jo butas ir toliau pasilieka nuomų kontrolei, ir nuomą didinti negalima, išskyrus leistą 1953 metais 15%. Bet kai tik tas nuomininkas išsina, tada toks butas išsina ir iš nuomų kontrolės žinios, ir tada nuoma gali būti nustatoma savininko nuožiūra.

Čia nejučiomis kyla klausimas, kas yra su tais 1 ar 2 butų namais, kuriuose yra kurio nors verslo patalpų, kaip kad krautuvė, komercinio ar profesinio pobūdžio įstaigų ir panašiai. Kaip jau minėjau, verslo įmonės bei įstaigos nėra nuomų kontrolėje, taigi tos verslo patalpos neturi jokios įtakos į tokių namų priklausimą ar nepriklausimą nuomų kontrolei.

Žinoma, kitoks reikalas yra, kada, sakysim, dviejų butų name yra papildomai verslo patalpų su butais. Tokiais atvejais esantis prie krautuvės butas nėra nuomų kontrolėje, jei jėjimas į butą yra per krautuvę. Jei jėjimas į butą yra atskiras, tai tada nuomų kontrolė liečia ne tik šį butą, bet ir anuos du, nes tokiu atveju namas laikomas trijų butų.

Del apsirūpinimo patalpomis bei iškelimo nuomininkų pakalbėsime kitą kartą.

KAS NAUJO LIETUVOJE?

• Šiomis dienomis Lietuvoje paminėta dail. Antano Žmuidzinavičiaus 80 metų amžiaus sukaktis. Jubilatas, kuris Nepriklausomybės metais buvo veiklus šaulių sąjungos veikėjas, dar ir dabar priešais pavaišlus.

• Vilniaus dramos teatre netrukus bus pastatytas Balio Sruogos veikalas Apyaušrė. Veikalą stato akt. Romas Juchnevičius, šiemet švenčiąs 50 m. amžiaus sukaktį.

• Šį rudenį, kaip praneša Vilniaus Tiesa, į Neringą dar atkraustyta 40 žvejų šeimų „iš rytinių respublikos rajonų“.

• Žvejai nusiskundžia, jog rusai jiems už tą pažią žuvį moka pigiau, nei estų žvejams.

• Ant Nemuno kranto Zapyškyje Vytauto bažnytelė tebestovinti. Neseniai šis gotiško stiliaus pastatas buvęs naujai restauruotas.

• Rusai vieną Nemuno žiočių šaką perkrikštijo Matrosovkos vardu. Ši šaka nuo amžių buvo vadinama Gilija. Kitai šakai Rusnės vardas paliktas.

• Pranešama, kad šiuo metu Lietuvoje esą nepaprastai daug senmergių. Priežastis — trūksta lietuvių vyrų, o už rusų tekėti jos nenorinčios.

• Rusiškos skutimosi mašinėlės esančios niekam netikusios. Skutimosi peiliukai irgi niekai. Kartais Kaune parduodama švedų gamybos peiliukai.

• Poetas Kazys Inčiūra dar tebelaikomas Sibire. Kai kurie įtakingesni lietuviai rašytojai energingai rūpinasi šio poeto sugražinimu.

• Žmonės nešioją pagal paskutinę madą, Kaune vadinami „stiliagomis“. O tokių stiliagy, kai padažnejo giminių bei draugų siuntiniai iš Amerikos žymiai padaugejo.

• Kauniečiai ir kiti, kurie gyvena arčiau upių, labai pamėgę meškerioti. Mat, už tai ką sugauni, niekam nereikia mokėti.

• Kai iš ūkininkų buvo suvaryti visi arkliai į kolchozus, dabar kolchozininkų patikimiausia susisiekimo priemonė dviratis arba pėsčiomis. Kolchozo arkliais galima pasinaudoti tik esant labai būtinam reikalui.

• Odiniai batai Lietuvoje didelė prabanga. Beveik visi dėvi apavalą iš gumos ar kitokio pakaitalo.

• Panoterių parapijos bažnyčia Ukmergės apskrityje, kuriai baigiantis, buvo sudeginta. Parapijonys pasistatė nedidelę medinę bažnytelę gyvenamo namo pavidalo. Čia tebeklebonauja kun. Gronskis, 75 m. amžiaus. Patys Panoteriai dabar skurdžiai atrodo.

• Kurklių parapijos klebonas kun. Katinas, kurį rusai įtarė vadovaujant partizanams, buvo išstremtas į Sibirą. Dabar pranešama, jog jisai esąs vienoje prieglaudoje už Maskvos. Klebonas smarkiai buvęs sužalotas.

Nasseris: — Alio Maskva, ar negalėtumėte man į pagalbą atsiųsti maršalą Rokosovskį?

DABAR

Tragiški įvykiai
Žygiai į Egiptą
„Taikos policija“
Rinkimų išvakarė

Paskutinės trys savaitės buvo turtingos ir kartu tragiškos savo įvykiais.

Jeigu Lenkijoje tuo tarpu apsieita be kraujo praliejimo, tai, deja, to negalima sakyti apie Vengriją ir Egiptą.

Ir tos dvi kruvinos dramos dabar plečiasi, lyg patvinusios Dunojaus ir Nilo upės...

Ir kaip lazda turi du galus, taip tarptautinis politikos žaidimas kartais pavirsta kardu su dviem asmenimis.

Kaip anglai su prancūzais, naudodamiesi rusų bėdomis Vengrijoje, grįžo į Egiptą, taip dabar rusai, naudodamiesi anglų ir prancūzų bėdomis Egipte, grįžta į Vengriją...

Nekalbant jau apie Izraelį, kuris, pasinaudodamas ir vienu ir kitu bėdomis, šoko į akį Egiptui, ir žaibo greitumu užėmė Sinajaus pusiasalį.

Žodžiu įvyko tai, apie ką mes šioje vietoje jau rašėme: „Gali pasikartoti biblijinė Dovo ir Galijoto kovos istorija“.

Nėra abejonės, kad Izraelio žygis į Egiptą buvo iš anksto sutartas su anglais ir prancūzais, besirengiančiais atsiimti Suez'o kanalą.

Tai gana ryškiai iš pastarųjų elgesio Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje, kur tuojau buvo panaudota veto teisė ir neleista Izraelį apkaltinti agresorium.

Ir negali Izraelio kaltinti. Teisingai jo ambasadorius Ebanas, kalbėdamas Jungtinių Tautų pilnaties posėdyje, sakė:

„Izraelis nesiekia užkariauti naujų teritorijų, bet jis yra pasiryžęs išvalyti tas bazes Sinajaus dykumose, iš kur daromi nuolatiniai žudymo, mirties ir naikinimo žygiai prieš mus.“

Arabų vadai, priešaky su diktatorium Nasseriu, atvirai grasindavo Izraelio valstybei. Ir ne tik grasindavo. Nebūdavo nakties, kad arabų komandos, įsiveržusios iš Egipto, Jordano ar Sirijos, nenužudytų kelių ir net keliolikos Izraelio gyventojų.

Bet, anot Ebano, niekas Jungtinėse Tautose dėl to nekaltino arabų, kaip agresorių.

Kiek tai liečia vadinamą Vakarų valstybių sąjungą, ypač NATO, tai paskutiniai įvykiai Viduriniuose Rytuose ją bus šiek tiek apardę.

—Bet neilgam. Abejotina, ar dėl to amerikiečiai norės ilgiau kivirėtytis su prancūzais ir anglais. Ypač jeigu pastarieji, užėmę Suez'o kanalą, jo kontrolę pavestų Jungtinėms Tautoms.

Komunizmo grėsmė Europoje ir Azijoje tebėra geriausias demokratiškos valstybių vienybės laidas...

Neveltui Dulles, kalbėdamas tame specialiame Jungtinių Tautų pilnaties posėdyje, ragino domėtis ir Vengrijos klausimu, ne vien Vidurinių Rytų problemomis.

Kitais žodžiais, rusai Vengrijoje yra nemažesni agresoriai už žydus, anglus ir prancūzus Egipte.

Kai dėl „taikos policijos“, apie kurią Jungtinėse Tautose tebekalbama, tai paskutiniai įvykiai sugriovė ir šią teoriją.

Nėra ir negali būti taikos ten, kur reikia naudoti ginklo jėgą.

Tik nuostabu, kad to dar nesupranta toks Kanados politikas, kaip Lester Pearson.

Kadangi mūsų laikraštis dabar spausdinamas pirmadieniais, todėl ir rinkiminiai duomenys neįmanoma paskelbti. Lygiai neįmanoma pasidalinti nuomonėmis ir įspūdziais.

Nežiūrint to, šių žodžių autoriui jau dabar niežti liežuvis pasisakyti.

Truks, laikys, bet jam atrodo, kad Eisenhoweris bus perrinktas, nors 1948 metai su Trumano šešėliu tebesišvaisto daugelio pranašų atmintyje.

Kai kas mano, kad ir Vidurinių Rytų įvykiai jam padės laimėti rinkimus. Bet ir be tų įvykių jis, šis populiariausias asmuo Amerikoje, turėtų laimėti.

Kitai ir būti, rodos, negalėtų. Nejaugi Amerikos visuomenė dabar imtų ir sulaužytų tą Washingtono tradiciją, būtent, savo prezidento neperrinkty antrajam terminui.

Ir dar tokio populiaraus asmens, kaip Ike.

Tiek to. Pažiūrėsim, kai dugną desim.

Imre Nagy

Chruščiovas: — Drauge Molotovai, kuria kryptimi, pagaliau, vystosi istorinis materializmas?

PAVERGTŪJŲ TAUTŲ KLAUSIMAS BUS SVARSTOMAS JT SESIJOJE?

Ryšium su įvykiais Lenkijoje ir Vengrijoje mūsų visuomenėje, ypač akademinio jaunimo tarpe juntamas tam tikras nuotaikos pakilimas ir susirūpinimas, kaip tas progas geriausiu būdu panaudoti Lietuvos reikalui, kaip efektyviai paremti ir pačių lenkų bei vengrų išsilaisvinimo pastangas.

Bendrai orientacijai pravartu žinoti, kas daroma sovietų pavergtųjų Centro ir Rytų Europos valstybių egzilų organe — PJT.

Jau ryšium su Lenkijos įvykiais PJT Bendrųjų Reikalų Komitetas buvo susirūpinęs tą Sov. Sąjungos agresijos veiksmą išskirti Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje. Tik Lenkijos įvykių raida taip pakrypo, kad Saugumo Tarybos intervencija buvo sunkiai įmanoma. Tačiau Sov. Sąjungos agresija Vengrijoje, kad palaužtų vengrų tautos apsisprendimą už laisvę ir nepriklausomybę, ne tik flagrantškai pažeidė JT Chartą, bet ir sudarė grėsmę taikai. Todėl PJT Bendrųjų Reikalų Komitetas ėmėsi skubių žygių Vengrijos įvykius išskirti JT Saugumo Taryboje, o visų Centro bei Rytų Europos sovietų pavergtųjų valstybių reikalą Jungtinių Tautų visumos susirinkime.

Spalio 25 d. PJT Bendrųjų Reikalų Komitetas telegramomis pradėjo atakuoti JT Saugumo Tarybos pirmininką ir narius, Saugumo Taryboje atstovaujamy valstybių vyriausybės galvas — Prezidentą Eisenhowerį, min. pirm. Edoną, min. pirm. Mollet ir kitus — ir JT Gen. Sekretorių, kad imtųsi žygių sukviesti skubiai Saugumo Tarybą posėdžio Sov. Sąjungos agresijai Vengrijoje sustabdyti. Tuo pat metu PJT Bendrųjų Reikalų Komitetas telegramomis aliarmavo Azijos-Afrikos 25 valstybių vyriausybės, paskelbusias vadinamą Bandungo deklaraciją už tautų laisvą apsisprendimą. Kadangi savo karine intervencija Lenkijoje ir Vengrijoje Sov. Sąjunga nusi- kalsta tautų laisvam apsispre-

dimui, PJT ir šaukiasi Bandungo deklaracijos dalyvių paramos prieš tą Sov. Sąjungos agresiją.

Spalio 26 PJT Bendrųjų Reikalų Komitetas pakartotinai kreipėsi į Prezidentą Eisenhowerį ir prezidentinį kandidatą Stevensoną, taip pat į JAV unijų vadą G. Meany, į Pavergtųjų Tautų Draugų Amerikiečių pirmininką ir į Centro bei Rytų Europos Kilmės Amerikiečių pirmininką, kad jie atitinkamu būdu veiktų Sov. Sąjungai bylos iškelimą Saugumo Taryboje.

Spalio 27 Britanijos, JAV ir Prancūzijos vyriausybės pagaliau pasiryžo Vengrijos reikalą Saugumo Taryboje išskirti ir nedelsiant sukviesti Saugumo Tarybą posėdžio. Suprantama, netenka laukti, kad Saugumo Taryba tuoj pat rastų priemonių Vengrijai išlaisvinti. Vis dėlto tai yra labai didelis politinis spaudimas į Sovietų Sąjungą.

Greta diplomatinės — politinės akcijos dėl bylos iškelimo Saugumo Taryboje, PJT Ben-

drųjų Reikalų Komitetas kreipėsi į Tarptautinį ir JV Raudonąjį Kryžių pagalbos Vengrijos laisvės kovų aukoms. Ypač trūksta transfuzijoms kraujo sužeistiesiems.

Be abejojimo, kiekvieno krašto piliečių akcija į savąją vyriausybę, kad ji rodytų daugiau iniciatyvos Sov. Sąjungos pavergtų valstybių laisvės kovai ir prireikus efektyviai ją paremtų, yra didelės reikšmės dalykas. Tuo atžvilgiu ne tik organizuotos pastangos per Conference of Americans of Central and Eastern Europe Descent yra reikšmingos, bet ir paskirų asmenų netarpiška intervencija laiškais ir telegramomis į atitinkamas įstaigas ir asmenis.

Yra rimto pagrindo laukti, kad ateinančioj JT Plenumo Sesijoj bus išskeltas klausimas visų sovietų pavergtųjų Centro ir Rytų Europos valstybių. Kai kurie JT nariai tuo reikalu jau yra davę savo sutikimą.

Vt.

Sovietų suimtas Imre Nagy

UBAGAI SCENOJE, GYVENIME... ... IR KAS TOLIAU

Kanarėlės vaidinimas sukėlė įvairių atgarsių.- Be religijos negali būti vaidinimo? - Pirmiau turi atsirasti teatras, vėliau ateis ir šekspyrai.- Bendruomenė teatru rūpinasi dėl pelno.- Ar nevertėtų juo susirūpinti Pelkių Žiburėliui, Margučiai, Tautinei Sąjungai ir Šviesai?

Žmogus siekdamas kurio nors idealo paprastai susiduria su savo artimųjų įvairiomis skirtingomis pažiūromis, pavydu, kvailumu ir kitomis ypatybėmis, kurios visos kartu suėmus tą siekimą paverčia niekais arba verčia įsieškoti didesnių ar mažesnių kompromisų. Per porą tūkstančių metų krikščionija, pavyzdžiui, padarė mažą pažangos siekdama savo idealų įgyvendinimo. Ir pirmieji komunizmo teoretikai tikrai apsi-
verstę savo grabuose sužinoję, ką jų mokslo priedanga padarė Stalinas. Net mūsų pačių pastangos ir norai geriau, gražiau sutvarkyti savo politinę

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

jam savininkui, bet kanarėlės jau nebėra - kvaišė, jį išleido laisvėn. Tragiška, kad Juozupas negali suprasti, jog narvelyje tupi paprastas žvirblis, nes per naktį apkurto. (Tas apkurtimas yra Deus ex machina ir tuo pačiu mažiausiai įtikinama kūrinio vieta.) Juozupas išėina žvirbliu nešinas.

Šią KANARĖLĘ spalio 20 ir 21 d. d. Chicagos 11-tos gatvės teatre statė režisorius Vytautas Valiukas. Jis ją pasirinko, nes joje įžiūrėjo įdomių režisūrinių ir vaidybinių momentų. Veikalas nereikalauja daug ar-

artistus taip elgtis, kad tie žodžiai būtų pateisinami, kas vėl verčia grįžti į realizmą. Mano nuomone tik pačio Vytauto Valiuko vaidinime galima buvo įžiūrėti ir elgetą ir kartu tam tikrą simbolį. Kiti buvo vien tik elgetos.

Atrodo, kad būtų gera, jei autorius KANARĖLĘ perdirbtų į tik vieno veiksmo veikalą, kurį būtų galima statyti su kuriuo nors kitu trumpu veikalu.

Nuostabiūs atgarsiai

Savaitei po vaidinimo praėjus Kanarėlė rado atgarsio katalikiško DRAUGO vedamajame Religija ir Vaidinimas. Jo autorius kun. V. Bagdonavičius rašo: „Kanarėlės autorius religinį gyvenimą mato iškrypusiose elgetose. Nei elgetos... nei jų autorius... problemos sprendimo neranda... Panašūs vaidinimai mus giliai pažemina.“

Dėl to tenka pasakyti, kad autorius jokios religinės problemos nesprendė, jis tik norėjo konstatuoti sunkaus kelio į idealą faktą. Jis neįtaigoja jokios tiesioginės išvados, tik savo sukurtu vaizdu stengiasi iššaukti žmoniškų artimo meilės ir supratimo jausmus. Man atrodo, kad būtų teisingiau įsieškoti atsakymo į klausimą, kaip autoriui pasisekė įgyventi savo sumanymą, o ne įsieškoti religinių problemų ten, kur jų visai nėra.

Įdomus sutapimas. Tas pats DRAUGAS, kuris KANARĖLĘ pavadino žiūrovų pažeminimu, prieš kiek laiko labai palankiai atsiliepė apie B. Shaw „Androkles and Lion“ veikalą. Straipsnio autorius kun. J. Prunskis šioje prieš krikščioniškoje satyroje įžiūrėjo tik „nepavojingą cinizmą“! Kažin kur buvo budri kun. Bagdonavičiaus akis? Jis turbūt tuo metu įsieškojo prieš krikščioniškų tendencijų pas savo tautiečius...

Teatro perspektyvos

Reikia pastebėti, kad vaidinimo per abi dienas žiūrėjo per

Ubagas Rokas (A. Dikinis)

600 žiūrovų, jų tarpe buvo gana jaunų žmonių. Tai įrodo, kad lietuvių teatras Chicagoje kurį laiką dar gali turėti gana palankią dirvą. Kodėl gi ji neapdirbama kaip reikia? Jau keli metai kaip teatro reikalais neva tai rūpinasi bendruomenė. Praktiškai visą bendruomenę Chicagoje sudaro tik vienas vadas ir keli eiliniai. Aišku, kad toks smogiamasis būrys ne kažin ką gali nuveikti. Ir kai Vytautas Valiukas, pasiryžęs statyti KANARĖLĘ, kreipėsi į bendruomenę, prašydamas talkos, toji pareikalavo... 40% pelno, o vėliau nusileido iki 10%, nors iš kalno buvo aišku, kad jokio ypatingo pelno negali būti, o bendruomenės talka bus tik daugiau nominalinio pobūdžio.

Ta proga man ateina tokia mintis. MARGUTIS sekmadieniais turi vadinamą Pelkių Žiburėlio valandėlę, kurios metu mūsų artistai paskaito dailiosios literatūros, o kai kada net duoda dramos veikalų ištraukas. Viena tokia valandėlė nebūtų didelis įvykis mūsų gyvenime, tačiau kai pagalvojį, jog tokių programų jau buvo visas 120, reikia pripažinti, kad atliekamas didelis ir reikšmingas darbas. Kažin ar tuo Pelkių Žiburėlio pavyzdžiu negalima būtų pabandyti talkos būdu suorganizuoti kiekvieno

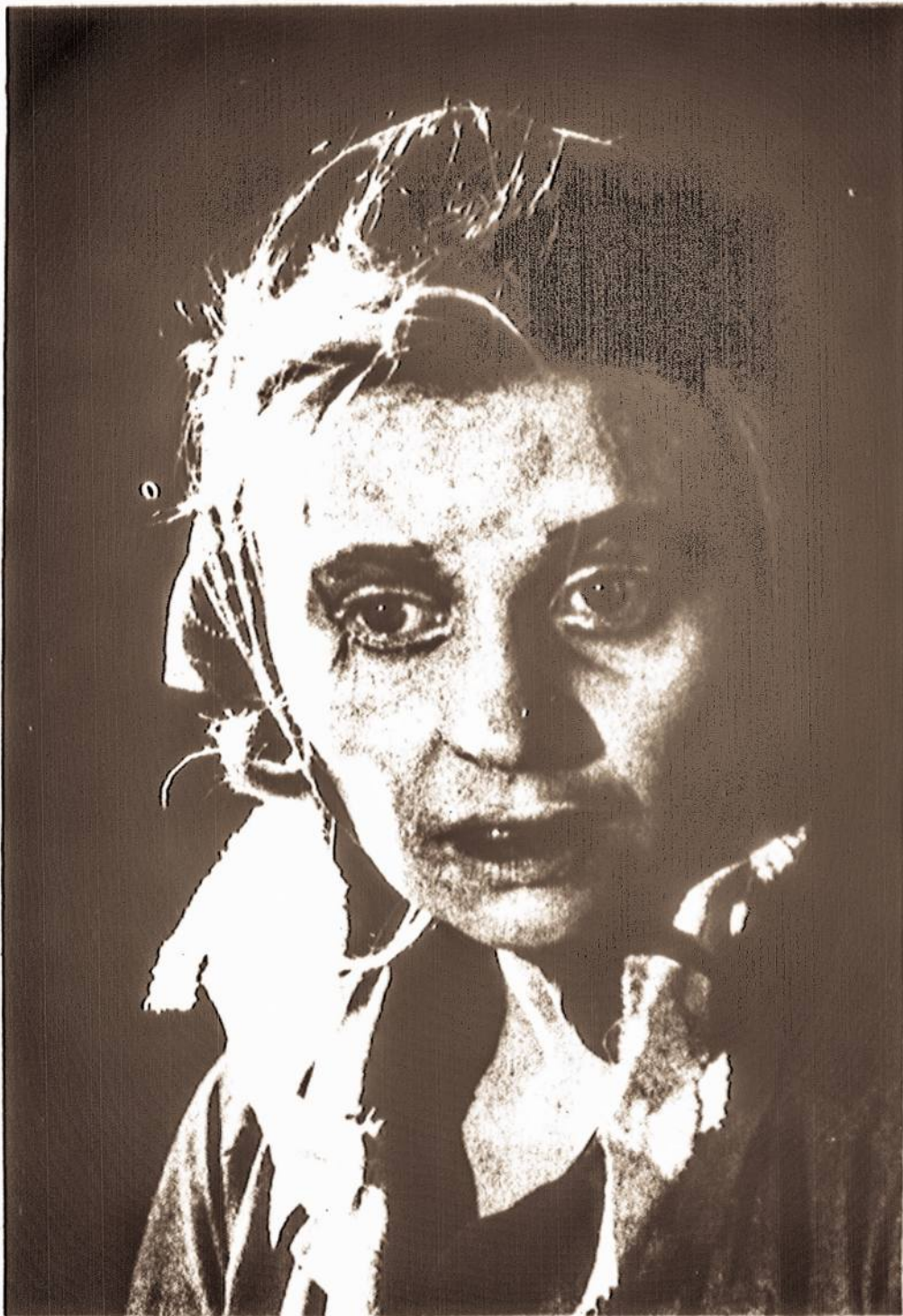
menėsio pirmą ar paskutinį sekmadienį ar šeštadienį tam pačiame 11-tos gatvės teatre, kurio nuoma yra prieinama ir kuris turi 540 vietų, lietuvišką meninį parengimą. Per sezoną (spalis - kovas) galima būtų suruošti tris vaidinimus ir tris koncertus.

Juk turime keletą demesio vertų dar nevaidintų A. Škemos ir A. Liandsbergio dramų. Jos gal būtų susilaukus priekaištų, gal vėl kas pasiges religijos ir t.t., tačiau turime atsiminti, kad pirmiau turime įkurti teatrą ir tik vėliau ateis mūsų „šekspyrai“. Jie išsaugos iš teatro. Jei vaidinimai bus reguliariai pateikiami, bus ir daugiau publikos, jos nereikės specialiai raginti ir ji į teatrą nežiūrės kaip į kažkokį retai stebuklingą daiktą, kuris turi patenkinti visus reikalavimus, tikti vaikams ir neregiamis ir t.t.

Su koncertais pas mus irgi bėda. Turime dainininkų ir instrumentalistų, kurie daro ne-

(Nukelta į 9 psl.)

APAČIOJE: Kanarėles ubagai: Juozupas (V. Valiukas), Rokas (A. Dikinis) ir Jokūbas (I. Balutis). Visos trys nuotraukos A. Vilko.

Pakvaišusi Anelė (I. Nivinskaitė)

bei kultūrinę veiklą didele dalimi nuėjo niekais, susiduriusios su atskirų žmonių ambicijom, asmeniniais ar partiniais bei ideologiniais apskaičiavimais. Tą žmonių lydintį prakeikimą jaunas mūsų autorius K. Ostrauskas sumanė išreikšti dramos formą, veiksmą perkeldamas į paskutinę mūsų visuomeninės struktūros pakuopą - elgetų luomą. Veikalas vadinas KANARĖLĖ ir jame doras, bet aklas elgeta Juozupas į savo trobelę atsineša svetimą kanarėlę - jo Grožio idealo simbolį. Juozupo „kolegos“, pamatę paukštį, išsigąsta galimų vagystės pasėkų ir kvaišos mergaitės pagalba, Juozupui užmigęs, kanarėlę pakeičia žvirbliu. Naktį primytiviam Juozupui pabunda sąžinė, jis jaučiasi vogdamas savo grožio simbolį nusikaltęs Dievo įsakymui nevogti, todėl iš ryto ryžtasi paukštį gražinti tikra-

tistų ir iš viso yra pigiai pasitatomas. Tačiau šiandien surinkti į krūvą keletą didesnių patyrimą turinčių artistų lietuviškoje Chicagoje jau nėra lengva. Nors Valiukas ir pats pasiėmė ne visai dėkingą Juozupo vaidmenį, jis rado tik du daugiau patyrusius vaidintojus I. Nivinskaitę ir A. Dikinį, ketvirtas vaidintojas J. Balutis nebuvo labai dėkinga medžiaga režisoriaus rankose.

Turint galvoje visas sąlygas, kuriose buvo veikalui ruošiamasi, neįmanoma ką nors artistams prikišti. Galima tik sekti Vaižgantu ir kiekvienu lietuvių užsimojimu bei darbu džiaugtis, nors, objektyviai žiūrint, paprastai pastangos būna gražesnės už rezultatą. Taip buvo ir šį kartą. KANARĖLĖS negalima statyti per daug realiai, nes tuo atveju būtų sunku įžiūrėti jos simboliką. Antra vertus, autoriaus tekstas verčia

APACIOJE: Egipto armija, nežiūrint, kad paskutiniiais metais iš sovietų gavo modernių ginklų, neatlaikė žydų puolimo. Be didelio vargo žydai užėmė Sinai pusiasalį paimdami tūkštus egiptiečių į nelaisvę.

DEŠINĖJE: Kardinolas Mindszenty, Vengrijos sukilėlių išlaisvintas iš kalėjimo, šandien Vengrijoje yra populiariausias žmogus ir, galimas dalykas, kad jam bus pasiūlyta įeiti į naujos vyriausybės sąstatą.

PASAULIS

APACIOJE: Visoj Amerikoje buvo suaruotos manifestacijos pareikšti protestui prieš sovietų okupaciją Vengrijoje. Nuotraukoje grupė latvių dalyvavusių manifestacijoje Clevelande.

APACIOJE: Nors skaičiumi ir nedideli, Izraelio armija gerai ginkluota ir apmokyta parodė, kad žydai yra neblogi kariai. Antrojo pasaulinio karo metu didelis žydų skaičius besigelbedami nuo Hitlerio, išmoko kovoti su ginklu. Nuotraukoje Izraelio karys Sinai dykumoje prie radijo siųstuvo perduoda pranešimus puolimui.

Kryžkelės

KRYŽIUOČIAI SUBRUZDO UŽ STALO

'Lieps krikštytis - krikštysimės, lieps smaugti krikščionis - smaugsime'.

— Teisėmis dar nekrikščionys, o krikštijomės jau nebe kartą, — bailiai parėmė bajorą Kinsgailą bajoras Keršys ir nuleido akis.

— Mūsų ir jūsų viešpaties Vytauto dievas yra mūsų, gudų ir rusų dievas: kunigaikštis pirmiausia yra pasikrikštijęs pas mūsų metropolitą Kijeve šventuoju Dniepro vandeniui, — protestavo gudų bajoras Pilca iš Matakaučių, išgėrė midaus taurę, įsispredė ir drąsiai pradėjo: — O dėl teisių, bajorai, tai prisiekiu lokio snukiu ir letena, kad visi bajorai krikščionys yra lygūs — ar gudai, ar lenkai, ar lietuviai...

Iš kryžiuočių tarpo atsistojo vienas brolis, vardu Hansas Zvibakas, ir, dievobaimingai sunėręs rankas, prabilo, į nieką nežiūrėdamas:

— Nors mums, krikščionims, Mergelės Marijos ordino vienuoliams, ir draudžiama sėdėti už bendro stalo su pagonimis, bet...

— Ką, ar mes ne krikščionys?! Ar mes ne krikščionis valdovo bajorai!? — atsiliepė iš už stalų pasikrikštiję žemaičiai kariai ir negeromis akimis pažvelgė į kryžiuočius.

— Taip, krikščionys jūs, — prikišo jiems užkaičius kryžiuotis ir pakėlė savo bailias akis, — numirėlius laidojate pagoniškai — deginate; meldžiatės taip pat pagoniškai; jūsų papročiai — laukiniai; krikštijatės jūs tik tam, kad baltą drabužį gautumėt...

— Ką jis sako? Ką jis sako? — subruzdavo už stalų žemaičiai.

— Aš sakau teisybę; štai mano broliai Kristuje tai paliudys. Jūsų viešpaties Vytautas, o mūsų gerbiamojo magistro draugas ir jo vietininkas Zemaičiuose, garbina vieną tikrą dievą ir išpažįsta vieną tikrąjį Romos katalikų šventą tikėjimą, kurį yra gavęs iš mūsų ordino malonės. — Tai taręs, kryžiuotis atsisėdo ir, lyg kieno užgautas, užsikniaubė ant stalo ir susimąstė.

Zemaičiai subruzdavo, bet atsispirti neturėjo kuo; juos išvadavo įėjęs į menę bajoras Sudimantas, Vytauto uošvio brolis. Jis tarė:

— Kokius mūsų viešpaties Vytautas dievus garbina ir kokį tikėjimą išpažįsta, tai ne mūsų ir ne jūsų reikalas. Mūsų pareiga — jo klausyti ir daryti taip, kaip jis liepia. Lieps krikštytis — krikštysimės, lieps smaugti krikščionis — smaugsime.

Kryžiuočiai subruzdavo, išėjo iš už stalo ir, dauždami kalavijais į menės aslą, visi vienu kartu suprotstavavo:

— Mes pavojujame! Mes pavojujame!

— Jūs mūsų priešai. Jūs saracėnai. Broliai, čia mums gresia mirtis. Mes nelaisvėjam! — šaukė kryžiuočiai.

Juos nuramino vyresnysis Knystauto sūnus Kristijonas ir vėl susodino už skobnies. Visi kurį laiką bruzdėjo ir nerimavo. Nors dubenyse valgių dar ir buvo, tačiau visi jau buvo sotūs ir tik gėriojo iš ragų midutį ir skersavo į kryžiuočius.

— Man rodos, vis dėlto kare totorių dievai galingesni, — pakrapštelė burnoje pirštais, vėl prabilo bajoras Kinsgaila: — kad ir andai, prie Gardino, jau kaip mus lenkai buvo prispyrę, kaip prispyrę, manėme, jau žūsim, bet kai surėkė totoriai, kai pašaukė savąjį dievą — alla, alla, tai vienu metu visus į pelkes sugrūdom. Jei tik būtų nepasivėlavęs Balgos komtūras su savo riteriais, tai lenkai Gardino, kaip savo ausų, būtų nematę.

— Mano tėvas prieš mūsų irgi totorių dievų šaukėsi, — parėmė totorių dievų galybę ir jaunesnysis Knystauto sūnus Manivydas.

— Kai patys galim atsispirti, tai ir svetimi dievai padeda, o pamėgink tu prieš mūsų užrūstintį Pykuolį, tai pamatysi, kaip tau krikščionių ar totorių dievai padės, — nubaižė bajoras Garšva ir ištuštino midučio ragą...

IX

Tuo tarpu, kai viename bajoro Knystauto rūmų gale gėrė, šnekučiavosi ir ginčijosi žemaičiai ir kryžiuočiai, kitame, erdvioje menėje, sėdėjo už nukrauto valgiais ir gėrimais stalo kunigaikštis Vytautas su savo didikais ir taip pat malšino alkį. Vie-

PAVEIKSLUOSE

DEŠINĖJE: Spalio 21 d. senatorius Thomas H. Kuchel dalyvavo Los Angeles lietuvių susirinkime ir pasakė kalbą, išskeldamas garbingą Lietuvos praeitį ir užtikrindamas, kad Lietuva vėl bus laisva ir nepriklausoma. Nuotraukoje (iš kairės dešinėn) Kalifornijos lietuvių republikonų pirmininkas L. Valiukas, ALT skyriaus pirm. A. Skirius, republikonų kandidatas į Kongresą Charles Franklin, senatorius T. H. Kuchel, J. Raibys, ponias Kuchel, T. Vizgirda, kun. J. Kučingis ir Kalifornijos legislatoros narys Seth Johnson.

-- P. Jasiukonio nuotrauka

APAČIOJE: New Yorko lietuviai republikonai su prokuroru Jacob K. Javits, kandidatu į JAV Senatą. Iš kairės dešinėn: kun. B. Mikalauskas, adv. S. Bredis, Jacob K. Javits, Pr. Lapienė ir Vl. Barčiauskas.

A. VIENUOLIS

- MES PAVOJUJE! MES PAVOJUJE!...

Totorių dievai kare galingesni... - Laimutę baugino du juodi kryžiai.

nas jo didikų, bajoras Sudimantas, laikėsi laisvai ir nenusėdėjo uz bendro stalo; jis, kaip geras Knystautų pažįstamas, kalbino šeimnininkę, lankė kitame rūmų gale triukšmaujančius palydovus, tikrino sargybas, ir viskas jam rūpėjo. Ir už stalo sėdėjo jis pasistatęs tarp kojų savo ilgą, platų kalaviją.

Menė buvo erdvi, bet žema. Sienos — apvalių netašytų sienojų. Ant ažuolinių balkių laikėsi storos lubos ir buvo taip surūkusios, ypač apie aukštį, kad net blizgėjo. Vienoje sienoje trys mažučiai kirstiniai langėliai, pro kuriuos vos išlįstų vyro galva, žiūrėjo pilaitės kieman ir buvo aptempti jaučio pūsle. Kitame pasieny stovėjo ažuolinė skobnis, ilgas, šešių kojų užslanas, keletas paprastų kėdžių ir visu pasieniu platus suolas. Priešais, už akmeninės krosnies, buvo alkovietė ir čia pat stovėjo alvinis kryželis su išrangytu ant jo nukryžiuotuoju. Židiny, sausomis malkomis kursoma, žybčiojo ugnelė, nušviesdama sienas, ir lydėjo į aukštinių gauruotų dūmų stulpelį. Kartais, kai kas nors praverdavo duris, dūmų stulpelis susidrumsdavo, pasidriekdavo palubėje ir, kol ji vėl pagaudavo trauką, sklaidydavos po menę, nusileisdavo iki stalo ir ėsdavo svečiams akis. Trečioje sienoje buvo durys, o prie ketvirtos stovėjo ilgas, erdvus užvožiamas kanikas. Tarp jo ir durų — šaukščius. Šaukščiaus lentynose buvo sudėtos skroblinės lėkštės, moliniai puodai, indai, ąsočiai, alviniai dubenys. Viršutinėje lentynoje blizgėjo išsirikiavusios sidabrinės taurės, žalvariu apkaustyti stumbrų ragai mišui gerti. Apatinės šaukščiaus lentynos pakraščiu, kaip balti dantys, iš tolo švietė sukaišioti į tam tikras skylutes, galvutėmis aukėlyn, liepiniai šaukštai. Už stalo sienoje kabėjo kovose iš priešų atimtų ginklų, šalmų, skydų ir šarvų rinkinys.

Valgius stalan padavinėjo Knystauto žmona Vārūna; jai patarnavo jų duktė Laimutė. Bajorienė, jau apysenė moteris, buvo apsitaisiusi nuometu, spalvota liemene ir namų darbo rainuotu sijonu. Jauna grakšti Laimutė segėjo taip pat namų darbo

rainele, o jos kaklą ir krūtinę puošė gintaro eilutė; per pečius krito ant nugaros dvi storos ilgos kasos ir atrodė tokios pat spalvos, kaip ir gintarai. Ji buvo dar taip jauna, jog galėjai duoti ne daugiau kaip šešiolika septyniolika metų; kai sekiodama paskui motiną nešiojo valgių dubenis, riteris Griežė ir vikingo drabužiais bajoras Skersgaudas sekė ją akimis, ir savo širdyje abu davė įžadus pakrikštyti ją, paskelbti savo ėirdies dama ir kalaviju ginti jos garbę ir gražumą.

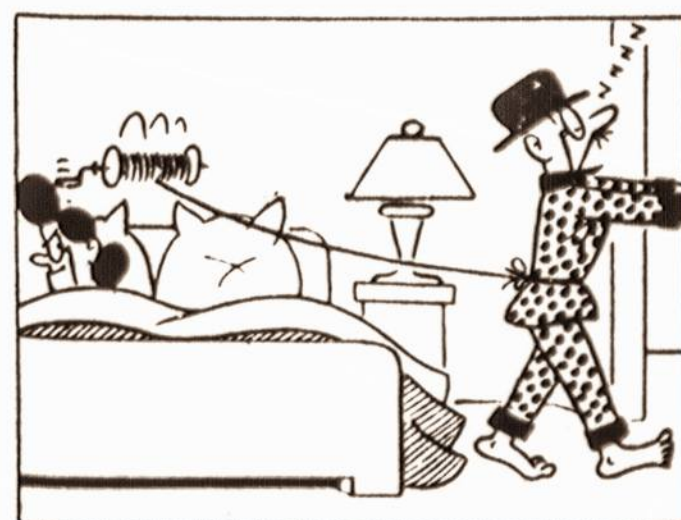
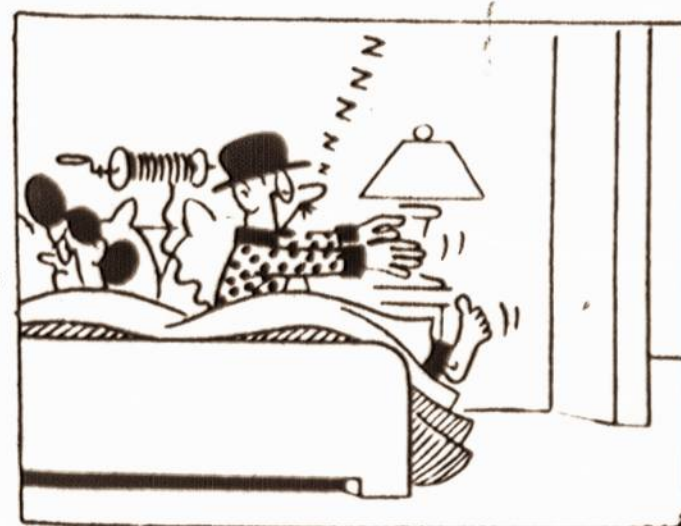
Laimutė, rodos, nedrįso pakelti į juos akių. Kai ji, praeidama pro šalį, nežymiai žvelgė čia į vieną, čia į kitą, kažko nerimo ir savo jaunutęj širdelėj.

Riteris Griežė buvo gražus; jo platus pečiai, storas sprandas, išsišovusi krūtinė, gelsvi garbanoti plaukai ir visa karžygiška išvaizda tirpino mergaitę savo žavumu ir ta vyriška jėga, prieš kurią taip silpnos visos moterys. Tik baugino Laimutę ant riterio apsiausto du juodi kryžiai. Vikingo drabužiais bajoras Skersgaudas buvo tik malonus pažiūrėti ir labai paprastas. Tokių daug atjoja į jos tėvo dvarą.

Laimutė ir jos motina dar tebebuvo gamtos jėgų garbintojos, tuo tarpu kai jų tėvas jau krikštijosi pas iusus, lenkus ir pas kryžiuočius. Taip pat buvo pakrikštytas ir vyresnysis Knystautų sūnus Kristijonas.

Riteris Griežė buvo kryžiuočių išnaikintos Prūsų lietuvių bajorų didikų giminės palikuonis. Jo tėvas buvo Kęstučio kariūnas ir valdė Prūsų pasieny pilaitę. Kartą, taikos metu, kariūnas Griežė, medžiodamas su kryžiuočių komtūru, kažko susipyko. Tą pačią naktį puolė jų pilaitę kryžiuočiai; nukovė tėvą, motiną, išžudė jo brolius, įgulą, o ji, dar mažutį, vienas medžioklės dalyvių, riteris Goterbergas, pasiėmė į Marienburgą, pakrikštijo ir auklėjo. Riteris Griežė dabar silpnai beatminė savo tėvą, motiną, išžudytus vyresniusius brolius; pamiršo ir kur, kurioje vietoje buvo jų pilaitė; jis tik gerai atsiminė tą baisią naktį, kai juos užpuolė kryžiuočiai.

(Bus daugiau)

ANTANAS

ABSOLIUCIAI TOBULAI TEISINGA
"ANAPUS TEISYBĖS"

Ši kritika pirmiausia yra absoliučiai teisinga dėl to, kad ją rašau aš, Pulgis Andriušis, o ne koks kitas tamsus gaivalas.

Išeidami iš šios premisos, galime nusileisti net iki to, kad apžvelgtumėm šių dienų pagrindines teorijas, į kurias, kaip kirvapentis į akmenį, atsitrenkia kiekviena naujai išleista knyga.

A. Bimbos mišknygės rodo, kad kiekvienas literatūros veikalas turi vaizduoti liaudies kovą dėl įsavinimo modernios technikos mašinų — traktorių stotyse, kelti kiaulių šėrimo našumą, didinti karvių melžimo tempus. Ar "Anapus teisybės" autorius vykdo šituos uždavinius? Šioje buržuazinių eiliapalaikių knygoje tevaizduojama supuvusių Vakarų pardavikiška propaganda apie Cadillac'ų ir Pontiac'ų įsigijimą, tuo tarpu tikrovėje Amerikos darbo žmonės neturi kuo duonos nusipirkti. Be to, autorius bando M.V.D. autoritetą, klaidingai teigdamas, kad ši įstaiga negalinti net blusos sutvarkyti, kai faktinai ji yra sutvarkiusi daug milijonų ne tik blusų.

Tarptautinių vandenų leistras reikalauja grožinės literatūros veikalų, kurie jau iš rankraščių būtų verčiami į svetimas kalbas. Ar Ant. Gustaitis priimtinas į tokius vandenis? Jisai gal tikėtų tik tai tuos vandenis sudrumsti, nes keliose vietose nepagarbiai išsireiškia apie Jungtines Tautas, kažką sapalioja apie graboriaus first lady. Tad reikia tik džiaugtis, kad autorius nemoka angliškai ir nesigraibsto vertėjų, nes, jeigu "Anapus teisybės" pasirodytų arabiškaime vertime, tai daug mūsų bendruomenės klaidų būtų ištraukta į tarptautinę areną.

Literatūros Lankai man dykai neatsiuntė nė vieno lanko, tai ir nepažįstu jų talmudo, bet, jeigu jų priešai neklysta, ši srovė bus bekariaujanti po menas menų vėliava. Jeigu taip, tai "Anapus teisybės" perdėm atmetina knyga, nes jiniai tevaizduoja naudingus tikslus, tai esti, automobilius, šaldytuvus, asilus ir kiaules, — nors dėl blusos naudingumo tektų pabejoti. Vadinasi, šis eilėraščių rinkinys nėra menas menui: čia teregistruojami mūsų bendruomenės namų apyvokos daiktai, perkami už nemėniškai uždirbtus dolerius.

Išeidamas iš šios logistinės premisos, turiu pripažinti, kad Ant. Gustaitis "Anapus teisybės" yra pirmaeilė humoristinių eilėraščių knyga mūsų literatūroje. Jiniai visa galva praneša K. Binkį, T. Tilvytį, Pakštiranką ir kitus humoro eiliuotojus, kurie rėmėsi liaudiškais dzinguliukais pagal gaidą "Jonas myli Marijoną, Marijona myli Joną". Ant. Gustaitis humoristinių eilėraščių ištraukė iš vulgarios, feljetoniškai

PER RADIJĄ Į LAISVĘ!

Jau 15 metų

STORIS WEVD
1330 KIL.
97.9 MEG. (FM)

ŠEŠTADIENIAIS

Nuo 1 - 2 v.p.p.

DIREKTORIUS

JONAS J.

STUKAS

1264 White St. Hillside N.J.

Waverly 6-3325

ANAPUS

TEISYBĖS

Antanas Gustaitis

JEIGU JUODAS BŪTŲ BALTAS

JEI viens duotų, kitas imtų,
Davęs vėl iš jo atimtų
Ir atėmęs vėliau duotų
Ir tą davusį vaduotų,
Tol vaduotų, kol nupliktų,
Ir kišenėj pusė liktų:
Pusė to, ką buvo davęs,
Ir dar to, ką išvadavęs, —
Toks, nepanašus į mus,
Tai veikėjas įžymus.

JEIGU vienas vis kalbėtų,
Kits už nugaros čiulbėtų,
Jam patartų šimtą kartų
Ir už jį net pasikartų,
Pasikoręs vėl atgytų,
Gytų, gytų ir įgytų...
O įgijęs atsisėstų
Ir kalbėjusį suėstų, —
Šitoks čiulbuonys baugus
Tai politikos žmogus.

JEIGU vienas parašytų,
Kits jį nerašyt prašytų,
Nuogą laikraščiųuos paišytų,
Ant galvos kuolus tašytų,
Skiedras su smala maišytų,
Tom skiedrom jį apkaišytų,
Apkaišytą nupašytų,
Nupašytas — vėl rašytų, —
Tokia dviguba pekla
Tai kultūrinė veikla.

JEIGU juodas būtų baltas,
O tas baltas dar pabaltų,
Tas pabalęs būtų šaltas,
Ir tas šaltas šaltų, šaltų,
Kol nuo šalčio net sušiltų,
Ir į jį vėl šaltą piltų,
Juodą, baltą, šiltą, šaltą,
Su baltai šiltu sumaltą,
Dar juodai šiltu atskiestų
Ir apteptų šaltu sviestu, —
Tokia košė taukuose
Būt bendruomenės dvasia.

GUSTAITIS

banalios plotmės ir jį pakėlė į meninį augštį. Mūsuose ilgas dešimtmečius viešpatavęs nihilistinis averčeniškai - zoščenkiškasis stilius Ant. Gustaitis plunksnoje pagaliau rado išvaduotoją. Triuškinantis slavų pesimizmas čia virsta optimizmu, nors ir "Anapus teisybės" pliekia mūsų emigracines nedorybes. Eiliavimo elegancija, vaizdų kontrastai, staigmenos, turtiniga, originali kalba autorių iškelia į žanro augštumą. Juodon pesimizmo balon nenutraukianti mūsų ydų kritika, neišsemiamas humoras paverčia šią knygą širdies balzamu.

Taip atrodo veikalas, pritaikius asmeninį kritikos metodą.

PULGIS ANDRIUSIS

Adelaidė, 1956

ANTANAS GUSTAITIS. ANAPUS TEISYBĖS

Humoristiniai eilėraščiai. Teisingą kritikos žodį taria Pulgis Andriušis. Išleido Gabija, Straight Path, Wyandanch, N. Y. Dail. Romas Viešulas. 144 psl. Kaina \$2.20.

BENEDICT J. SCHEGAUS
Real Estate & Insurance

OFISAS NAUJOJE VIETOJE:

152-08 84th DRIVE JAMAICA 32, N. Y.

Telefonas: AX 7-0990

LIETUVIS PERKA TIK PAS LE TOVU!

REPUBLIC WINE
& LIQUOR STOREMARIJONA IR JURGIS
JOKUBAIČIAI322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.

Tel. EVergreen 7-2089

TRAUN'S BAR

PESTOANAS IR BARAS
AUGUST TRAUN, savininkas

N. E. cor. 7th ir Dauphin Street

Philadelphia, Pa.

Telefonas PO 5-9785

FRANK NARBUTAS

NAMŲ DAŽYTOJAS
IR DEKORATORIUSTuris 15 metų patyrimą ir
apdraudą šioje srityje.

Darbas visada atliekamas rūpestingai ir gerai!

115-53 NEWBURG ST., ST. ALBANS 12, N. Y.

Telefonas: LA 5-4292

LAPKR. 5 D. 12 VAL., NEW YORKE
PARK AVENUE IR 34 STREET KAMPAS

ATIDAROMA

TARPTAUTINĖ MOTERŲ PARODA

BUS URENGTAS IR LIETUVIŲ SKYRIUS:
PARODA TĖSIS NUO LAPKRIČIO 5 IKI 11

LIETUVIŲ PROGRAMA BUS LAPKR. 11 D. 12 VAL. P. P.

KALBĖS: Gen. Konsulas J. Budrys ir prel. J. Balkūnas
Meningę dalį atliks: A. Šlepetytės baletų studija, solistas
L. Stukas, Rūtos Ansamblio šokėjų grupė ir choras, ydo-
vaujamas A. Kačanausko.

Programos vedėja M. Strumskienė-Jokubaitienė

Maloniai kviečiame gausiai atsilankyti. Bilietus įsigyti pas:
J. Ginkų, Laimoj, M. Jokubaitienę ir pas Liet. Moterų Ats.
bei Moterų Vienybės nares.

LIETUVIŲ MOTERŲ ATSTOVYBĖ IR
MOTERŲ VIENYBĖS VALDYBOS

CASINO THEATER - 86 ST.
210 EAST 86th STREET NEW YORK CITY

Nuo lapkričio 9 iki 15 d.

DIE MAEDEL VOM IMMENHOF

Angelika Meissner - Margarete Haagen - Paul Henckels

DIE KRONE FRANKENS - SONNIGER BODENSEE

Naujausia vokiečių savaitinė apžvalga

SAVINGS ACCOUNTS
CORDIALLY INVITED

Latest Interest Rate **3%** A YEAR

Compounded semi-annually January and July

Interest begins the FIRST day of the month on deposits made during the first 10 BUSINESS days of January and July, the first 5 BUSINESS days of April and October and the first 3 BUSINESS days of all other months when left until the end of the interest period.

THE **Kings County**
SAVINGS BANK

Incorporated 1860

135 BROADWAY at BEDFORD AVE.

539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue

Your Deposits in This Bank Are Fully Insured Up to \$10,000

Member Federal Deposit Insurance Corporation

JUOZAS GRABAU

Licensed
REAL ESTATE BROKER

Patyręs nekilnojamo turto pirkimo pardavimo tarpininkas.
Narų pirkimo ar pardavimo atveju patartina kreiptis į savo
tautietį. Būsite patenkinti sąžininga ir rūpestinga paslauga.

227 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
STagg 2-7524

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY

1601-3 SOUTH SECOND STREET PHILADELPHIA, PA.

Telefonas: DE 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

1113 MT. VERNON STREET PHILADELPHIA, PA.

Telefonas: PO 5-4110

ĮDOMI PASKAITA APIE MEKSIKĄ

Spalio 20 d. Grand Paradise salėje šviešiečiams ir visuomenei buvo surengta dr. Jurgio Budzeikos paskaita apie jo kelionę po Meksiką.

Dr. Budzeika, kuris dėsto ekonomiką Manhattan kolegijoje, yra patyręs ir pastabus keliautojas, todėl jo kelionės įspūdžiai buvo visiems susirinkusiems įdomūs.

Pradėjęs nuo krašto geografijos ir pasakęs, kokiais keliais geriausia galima Meksiką pasiekti, dr. Budzeika nupasakojo tris Meksikos klimato sritis — karštąją, pusiau tropinę ir šaltesniąją, pabrėždamas, kad šaltesnioji sritis — kalnų aukštumose — savo klimatu yra mums tinkama: vasarą apie 60-80 F., žiemą apie 45-50-60 F. Sniego nebūna, tik vasarą neilgas lietingas laikotarpis.

Vos per sieną pervažiuavus matosi didžiulis skirtumas. Pirmiausia, visai skirtingi žmonės. Meksika — indėnų kraš-

tas. Baltųjų tik apie 10%, visi kiti arba indėnai, arba mestisai (naisyto kraujo). Indėnų įtaka kultūroje labai didelė, bet ispanai, kurie XVI amžiuje įsiveržė į Meksiką, paliko neišdildomų savo kultūros bruožų, kaip pav. bulių badynes, kurios Meksikoje nepaprastai mėgiamos.

Meksikiečiai, nors ir neturtingi, bet labai vaišingi. Dėl šilto klimato žmonės apatingi, niekad nesiskubina, laikas jiems nesvarbus. Per pietus, šilčiausiu dienos metu, visur yra 2-3 valandų pertrauka vad. siesta. Kaikas po pertraukos ir visai į darbą nebegrįžta. Turtingų žmonių nedaug, pragyvenimų lygis daug žemesnis, negu Šiaurės Amerikoje.

Meksika tinkamas kraštas atostogoms praleisti, nes visur yra puikių gamtovaizdžių ir gražių miestų, o pragyvenimas ir važinėjimas nebrangiai kaštuoja.

J. Jacyna

WAGNER TEATRAS

110 Wyckoff Ave. (arti De Kalb Ave.) Brooklyn, N. Y.

Nuo lapkričio 9 iki 14 d.

REGINA AMSTETTEN

Luise Ullrich - Carl Raddatz - Fritz Mathies

DER SEFLENBRAU

Paul Horbiger - Heinrich Gretler - Alma Seidler

Paulius Gaubys

FOTOGRAFIJA

Portretas, vestuvės, vaikai įvairūs stiliais, kopijos ir t.t.
Naturaliose spalvose trijų dimensijų (stereo) nuotraukos,
taipgi aliejiniai portretai.

P. Gaubys foto srity dirbęs nuo 1926 m. (Lietuvoje, Berlyne ir Amerikoje) darbą jums padarys greitai, gerai ir pigiai.

85-27 88th STREET WOODHAVEN 21, N. Y.
Tel. VI 6-2164

PARK FLORIST

MATTHEW MAŽEIKA

Gėles pristatome į bet kurią pasaulio vietą

80-15 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.
(Skersai nuo Haven teatro) Telefonas: Virginia 9-3112

ALLIANCE CRYSTAL

Kazys ir Alvina Buividai **COCKTAIL BAR**

Vienas iš gražiausių kabaretų mieste. Geriausios rūšies maistas, įvairiausi gerimai. Vakaraus muzika prie baro.

DU ORKESTRAI, FLOOR SHOW IR SOKIAI

80 St. Marks Place (8th St. ir 1st Ave.) New York, N. Y.
Telefonas GRamercy 7-9765

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

BARAS • RESTORANAS

SALE VESTUVĖMS, SUSIRINKIMAMS, PARENGIMAMS.

VYTAUTAS BELECKAS, savininkas

1883 MADISON STREET BROOKLYN 27, N. Y.

(Prie Forest Ave. stoties, Ridgewoode)

Tel. EV 2-9586

SACHMATAI

PABALTIEČIŲ VARŽYBOS

Baltijos Šachmatų Klubo pirmenybės tęsiamos toliau. Spalio 26 d. buvo lošiami trečiojo rato susitikimai. Šiame rate po tasą iškovoję Šukys prieš latvij Teho ir Staknys prieš Kulpavičių. Šukys ir Staknys iki šiol nėra patyrę pralaimėjimo ir atitinkamai savo sekcijose pirmauja.

Ištęstos partijos vyko tarp Vilpišausko-Adamsons ir Trojano-Znotinš. Vilpišausko priešininkui latviui pasisekė užbaigti lygiosiomis, tuo tarpu kai Trojanas, irgi prieš latvij, endspilyje gavo kapituliuoti. Nesekmingas šis ratas buvo taip pat Lišauskui, turėjusiam pralošti sekcijos lyderiui latviui Ditrichs.

Po šio rato gresnius rezultatus lentelėje turi šie žaidėjai: pirmoje sekcijoje — Staknys ir latvis Rankis po 3-0, latvis Znotinš 2.5-0.5, estai Haavamae ir Ilves po 1-2; antroje sekcijoje — latviai Ditrichs 3-0 ir Zirnīs 2-0, Vilpišauskas 1.5-1.5, estas Podrang 1-0; trečioje sekcijoje Šukys 3-0, estas Allik ir latvis Hazners po 2-0, latvis Pamiljens 1-0.

E. S-nys

Ubagai scenoje...

(Atkelta iš 5 psl.)

mažos pažangos, tačiau ją parodyti progos turi tik kuriame nors baliuje, kuris nesudaro tinkamo forumo rimtam koncertui. Mes turėtumėm ką parodyti per tuos tris koncertus į metus. Programa galėtų būti įdomi, įvairi ir patraukli.

Didelio apyvartos kapitalo tiems periodiniams vaidinimams ir koncertams nereikytų. Man atrodo, kad jei iniciatyva tuo reikalu išplauktų iš Pelkių Žiburėlio ar Margučio ir jei jiems patalkininkautų Tautinė Sąjunga bei ŠVIESOS sambūris, Chicagoje galėtumėm susilaukti ne tik gražių teatrinių pastangų, bet ir rezultatų.

Nepamirškite atnaujinti prenumeratą

LIETUVIAI ADVOKATAI

CLEMENT A. VOKET

(Vokietaitis)

41-40 74th Street
Jackson Heights 73, N. Y.
Newton 9-6620

KESTUTIS W. MICHELSON

87-14 111th Street
Richmond Hill 18, N. Y.
Virginia 6-6060

ST. BREDIS, JR.

37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
AP 7-7083

ANTHONY J. WESLAN

16 Court Street
Brooklyn, N. Y.
TRiangle 5-6116

S P O R T A S

KREPŠINIS

Lietuvių Atletų Klubo krepšinio ekipa vel pradėjo YMCA žiemos pirmenybes. Šių metų sezono lietuviams konkurencija žymiai sustiprėjo ir to pasekoje atletai pralaimėjo dviem pirmąsias rungtynes. Atletus šiose pirmenybėse atstovauja Daukša (komandos vadovas) Keskonis, Kazlauskas, Kidžius, J. Bačanskas, E. Bačanskas, Šutas, Razminas, Cilčius, Gavninis ir Ruzgas.

Musiškiams šios žiemos pirmenybes yra puikus pasiruošimas ateinančiom lietuvių žaidynėm, tačiau negailėstingai persiūsi mintis: būtina reikia jaunų žaidėjų, reikia „naujo kraujo“ į seną dar nevisai sugriuvusį atletų krepšinininkų kūną. Broliai Bačanskai, atrodo, kiek daugiau gyvumo atneš, tačiau ir jų dar nepakaks. Senieji krepšinininkai turėtų gana rimtai pagalvoti apie savo pakaitus ir juos tinkamai paruošti.

FUTBOLAS

Lietuvių Sporto Klubo futbolo vienuolikės kiekvieną sekmadienį deda visas pastangas tinkamai reprezentuoti lietuvių vardą. Pirmoji vienuolikė į savo eiles įsitraukė neblogo žaidikų ir paskutinėse rungtynėse sukirta S. C. New York 3-0 (0-0). Šiuo metu mūsų geltonai žalieji pirmenybių balansą lai-

SENOVINIS PAPROTYS

Mūsų paprastas pasveikinimas — rankos paspaudimas — atsirado labai seniai. Priešistoriniais laikais, prieš daugelį tūkstančių metų, kai mūsų pirmtakai buvo dar šimtmečių miškų tankumynuose medžiotojai-klajokliai. Jų gyvenimas būdavo kupinas pavojų. Todėl žmogus, susitikęs žmogų, iš pradžių idėmiai apvelgdavo vienas kitą, o paskui, jeigu būdavo talkinai nusiteikę, artindavosi vienas prie kito su priekiu ištiestu rankos delnu, tuo parodydami, kad jame nėra akmenų arba kito kurio ginklo. Prieje kiekvienas apčiuopinėdavo savo giminaičio dešinę ranką, kad galutinai įsitikintų jo taktiškais ketinimais.

Kai kuriose atsilikusiose gentyse iki dabar išsilaikė paprotys, pamačius svetimą žmogų, atsitipti. Kiti netgi atsuka nugarą ir atėjusį, tuo duodami suprasti, kad prieš jį neketina nieko blogo. Dažnai nepažįstami čiabuvių susitikę tiesia vienas antram ranką, sakydami: „Aš tau draugas, neturiu su tavim peilio“.

RAMUNĖS

Ramunė visada yra gera gerti. Ramunė šviežių žiedų puse svaro kainuoja \$1.25.

Liepos žiedų arbata geriausia prakaitavimui sukelti, pusles, inkstų ir persišaldymo ligoms gydyti. Liepos žiedų puse svaro - \$1.25.

Pupalaiskis (kartusis) vartojamas gydyti kepenims, škorbutui, geltligei, reumatizmui ir kirminams išvartinti. Pupalaiskių lapų puse svaro - \$1.25.

Trejanka tinka pašalinti įvairiom vidurių piktybėm! Visą kartą gali gauti už prisijus \$4.00.

ALEXANDER'S CO.

414 Broadway

South Boston 27, Mass.

ko beveik patenkinamai: viena pergalė, 3 lygiosios ir du pralaimėjimai. Taškais 5-7 ir įvarčiais 15-15 (čia neįskaitomos rungtynės su Minerva).

Antroji vienuolikė dar vis nesusicementavo. Kartais atsiranda penkiolika žaidikų, o kartais ir septynių negalima iškrapštyti.

Jaunai pirmenybių dar nepradėjo, gi jaunučiai, kurie šiame sezono tikrai jaunučiai — dešimtmečiai yra, telaimėjo vienas rungtynes.

Sekmadienį, lapkričio 11 d. prieš mūsų futbolo vienuolikės išeina pajėgiausia New Yorko vienuolikė German-Ungarians. Iki šiol musiškiams neavyko G-U nukabinti ta, tačiau vėlyvą žiūrįnt į dabar mūsų vyrų pajėgumą ir didesnę futbolo pesimistas turėtų galvoti bent apie lygiąsias. Rungtynės vyks mūsų aikštėje, New Farmers Oval.

Ant. Bg.

PAGERBĖ JOKUBĄ STUKĄ

Spalio 8 d. „Lietuvos Atsiminimų“ radijo direktoriaus Jokūbo J. Stuko suruoštas „Lietuviškas Vakaras Broadway (New Yorke) pasisekė. Svečių buvo keletas šimtų. Praeivių dėmesį traukė didžiulė iškaba: „Jack Stukas Presents Lithuanian Night“. Taip pat lietuviška trispalvė, kuri buvo iškabinta puošnioje Roseland Ballroom salėje. Svečiai linksminosi iki vėlumos, grojant net dviem orkestrams. Vakaro programą pravedė jos organizatorius Jokūbas Stukas.

Programa buvo pradėta Amerikos ir Lietuvos Himnais, kuriuos sugiedojo solistė Florence Korsakaitė, palydint Ted Maksymowicz orkestrui. Paskui ji dar du lietuviškus kūrinius

* Lietuvoje anksčiau pagarsėjusi skaidrioji degtinė, tur būt, Maskvai pagerbti vadinama Maskvos ypatingoji.

padainavo, palydint Liudvikui Stukui prie piano. Nuotaikingai pašoko garsiojo „Harvest Moon Ball“ šokimo konkurso laimėtojai — Jonas Gregory-Grincevičius ir Roma Vaitkutė, polkutės šokio čempionai, ir „Lietuvos Atsiminimų“ radijo „Rūtos“ tautinių šokių grupė, kuri svečius sužavėjo graučiais lietuviškais šokiais.

Baigiant programą, Roseland Ballroom savininkas įteikė radijo direkt. Jokūbui Stukui paminklinę lentelę už jo nuopelnus ir darbus gero lietuvių vardo kėlimui New Yorke ir jo apylinkėje. Polkutės konkursą laimėjo Teresė Vyšniūtė iš Brooklyno ir Viktoras Guzevičius iš Linden, N. J.

„Lithuanian Night on Broadway“ bus ilgai minimas tų, kurie jame dalyvavo. J. Stukas

Vakaras Sibiro lietuvių šalpai

Washingtono Moterų Klubas gruodžio 1 d. gražioje Knights of Columbus salėje ruošia didelį koncertą, kurio programoje dalyvauja valst. operos solistė Pranciška Radzevičiūtė, mūsų žymusis aktorius Henrikas Kačinskas ir kiti. Po programos bufetas ir šokiai. Vakaro pelnas skiriamas siuntinėliams į Sibirą.

Washingtono lietuviai rodo didelį susidomėjimą šiuo vakaru ir taip pat laukia gausaus svečių būrio iš kitų miestų.

per savo radija pareiškė padėką visiems, kurie savo atsilankymu įvertino jo pastangas garsinti lietuvių vardą. Ta proga jam prisuntė sveikinimų ir linkežimų jo gimtadienio proga.

UNIVERSAL PACKAGES, Inc.

189 SECOND AVENUE (netoli 12 St.) NEW YORK CITY

Telefonas: AL 4-1193

Firma, kuri nenori praturtėti iš neturtingų žmonių

Siunčiame siuntinius į Lietuvą ir visą Sovietų Sąjungą. Garantuojame maisto produktų, vaistų ir kitų daiktų skubų ir korektingą persiuntimą.

Žemomis kainomis. Muitą apmokant čia.

Gavėjas pakvitavimą jums persiunčiame. Siuntiniai oro paštu pristatomi laike 10 dienų.

Jeil jūs gyvenate toli, jūs galite siuntinius adresuoti mums su reikiama informacija. Mes sutauypsime jūsų laiką ir lėšas. Savo siuntiniais jūs galite pirkti mūsų krautuvių drabužius, avalynę, vaistus ir kitas prekes.

Be įprastos apdraudos, jūsų siuntiniai bus apdrausti nuo vagystės ir gaisro.

Istaiga atidaryta nuo 8 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Sekmadieniais susitarus.

Siuntiniai neatidėliojant kas savaitę išsiunčiami su

Parcels to Russia, Inc. leidimu.

DĖMESIO! DĖMESIO!

TRANS-ATLANTIC PARCELS SERVICE

Siunčia maisto, drabužių ir vaistų siuntinius į visus Europos kraštus, įskaitant Sovietų Rusiją.

KALBAMA LIETUVIŠKAI.

Greitas ir sąžiningas patarnavimas.

Atdara kasdien nuo 9 iki 6 v. v.

Šeštadieniais nuo 9 iki 4 v. p. p. Sekmadieniais, susitarus.

TRANS - ATLANTIC PARCELS SERVICE

2525 BROADWAY (95 gatvės kampas) NEW YORK 25, N. Y.

Telefonas: UNiversity 5-1139

VISAME NEW YORKE NERASITE GRAŽESNIŲ IR PATOGESNIŲ SALIŲ, KAIP

GRAND PARADISE

Ką nerengtumėte -- koncertą, vestuves, šokius ar prakalbas -- Grand Paradise gali tilpti nuo 25 iki 2000 dalyvių.

J. Weinstein

Reikalų Vedėjas

320 GRAND STREET

BROOKLYN 11, N. Y.

Evergreen 7-1123

Baltic Express Co.

200 WEST 72nd STREET, NEW YORK 23, N. Y. TRafalgar 7-6611

GARANTUOJAMAS PRISTATYMAS BE ATSKIRO ATLYGINIMO.

KALBAME LIETUVIŠKAI

Siunčia dovanų siuntinius į Lietuvą ir visą Sovietų Sąjungą, iš anksto apmokėjus muitą.

Mes ne prižadame, bet darome

Prašome įsitikinti. Parašykite, mes pasiūsime paruoštą siuntinių katalogus ir informacijas.

License of Globe Travel Service

MŪSŲ 10-JI METAI — TUKSTANČIAI PATENKINTU KLIENTŲ EXPRESS GIFT PARCELS

Greičiausias patarnavimas į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus kraštus. Mes garantuojame, kad visi siuntiniai išsiunčiami 4 dienų bėgyje. Įrodymas: Mes jums prisiunčiame pašto antspaudo kvitą. Vaistus siunčiamus oro paštu pristato 8 dienų bėgyje. Visi siuntiniai garantuoti ir apdrausti. MUTAI APMOKAMI ČIA.

Taip pat dovanų siuntiniai be muitų į Vakarų ir Rytų Vokietiją, Lenkiją, Vengriją, Jugoslaviją. Žemais muitais siuntiniai į Čekoslovakiją. Reikalaukite mūsų kainoraščių.

Atdara nuo 9—6 val. kasdien, šeštadieniais 10—2.

GRAMERCY SHIPPING CO.

777 LEXINGTON AVE., NEW YORK 21, N. Y. (Tarpe 60 ir 61 gatvės)

Telefonai: TE 8-5462 — TE 8-5463

PARCELS TO LITHUANIA AND RUSSIA

Through the biggest Company on the American Continent

J. Kamienski

JANIQUE TRADING CO.

Head Office:

TORONTO, ONT. CANADA, 535 QUEEN ST. W. Tel. EM 4-4025

Branches in USA:

NEW YORK CITY, N. Y. 306 E. 9th St. Tel. GR 3-3470

PITTSBURGH, PA. 2013 E. Carson St. Tel. HU 1-5759

MINNEAPOLIS, MINN. 44 E. Hennepin Ave. Tel. FE 6-2330

BUFFALO, N. Y. 1162 Broadway, Tel. FI 1272

NEWARK, N. J. 102 - 16th Ave., Tel. BI 2-6816

PHILADELPHIA, PA. 725 W. Girard Ave., Tel. ST 7-1422

CLEVELAND, OHIO, 1029 Fairfield Ave., Tel. CH 1-5547

CHICAGO, ILL. 2314 W. Chicago Ave., Tel. BR 8-6780

and in 10 other cities of CANADA and USA.

Full guarantee for every parcel sent. Two weeks delivery.

Your relatives in the Old Country will receive the parcel absolutely free of charges

LARGEST COMPANY BECAUSE IT IS THE BEST!

A. Andriuskevičius

Laikrodininkas ir Juvelyras
DIDELIS PASIRINKIMAS
Brangenybių
485 GRAND STREET
Brooklyn 11, N. Y.
EVERgreen 4-2318

Lietuviška Radijo Programa
AMSTERDAM, NEW YORK
WCSS 1490 klc.
Sekmadieniais 7 - 8 v. v.
J. OLŠAUSKAS
Programos Vedėjas
L. PARTVIGAS
Reikalų Ved. ir Pranešėjas

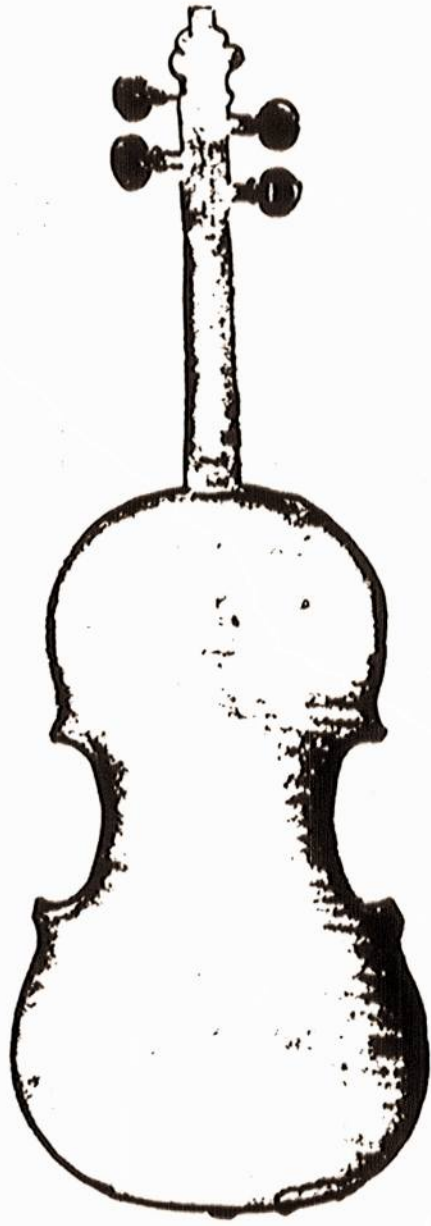
J. MARKIEWICZ

AND SONS, INC.
Laidotuvių Direktorius
15 TRUMBULL STREET
New Haven, Conn.
Telefonas: LOcust 2-9229

KARLONAS

FUNERAL HOME
Lietuviai tarnauja daugiau
kaip 20 metų.
280 CRESNUT STREET
New Britain, Conn.
Telefonas: 9-1181

LIEUVIAI SMUKININKAI
susipažinkite su
Lietuvio ganybos smuikais
GARBĖS DIPLOMĄ
Laimėjusiais 1926 Metais
Pasaulinėje Parodoje
Philadelphia, Pa.
Kainos nuo \$150 iki \$500

JULIUS SVITRA
SMUKŲ DIRBĖJAS
1262 First Avenue
SAN DIEGO 1, CALIF.

NAMŲ STATYBOS IR TAISYMO DARBAI Labai žemomis kainomis

Mes statome naujus, bet taip pat taisome senus namus, kurie
paskiau atrodo kaip nauji ir moderniški. Mes atliekame visus
- didelius ir mažus - darbus, susijusius su jūsų namo vidaus
ir išorės remontu.

Mes taisome bei įrengiame: verandas, terasas, antruosius
langus bei duris (store windows), garažus, atikus, rūsius,
virtuvės bei maudynių kambarius, pašaliname 'violations'.

NĖRA DARBO, KURIO MES NEGALĖTUME ATLIKTI

A. NAUDUS GENERAL CONTRACTOR

366 ETNA STREET BROOKLYN 8, N. Y.
Telefonas: Midway 7-0528

BARAS IR RESTORANAS

JULIUS DAUGMAUDIS, Savininkas

Stiklinis baras. Viena gražiausių užėigų Brooklyne.

273 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVERgreen 4-9533

MISIŪNŲ DEGTINĖS KRAUTUVĖ**RAY'S LIQUOR STORE**

Juozas ir Izabelė Misiūnai, Savininkai
Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas
Įvairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.

103-55 LEFFERTS BOULEVARD, RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: VIRGINIA 3-3544

HELEN POVILANSKIENE

BARAS ** RESTAURANAS
SALE ŠEIMYBINĖMS PRAMOGOMS

158 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVERgreen 4-9737

M. and Z. Collision Works

JULIUS MALDUTIS
Sulankstytų automobilių dalių ištiesinimas, pakeitimas
naujomis, dažymas ir poliravimas.

937 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
(Tarp Morgan ir Bushwick Ave.)
Telefonas: EVERgreen 8-9794

DRAUDIMO REIKALAI, TAKSŲ (INCOME TAX) PARUOSIMUI,
NOTARINŲ DOKUMENTŲ TVIRTINIMUI, KREIPTIS Į

JUOZĄ ANDRIUŠĮ

GENERAL INSURANCE BROKER * CONSULTANT * NOTARY PUBLIC

Užpildomi federaliniai ir valstybės taksai, tvirtinami įvairūs
dokumentai ir atliekami visų rūšių draudimai:
gyvybės, namų, baldų, automobilių, biznių ir t.t.

GERAS PATARNAVIMAS
Kreiptis kasdien iki 8 val. vak. Šešt. iki 6 v. v.
87-09 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: VIRGINIA 7-4477

GERIAUSIAS

INSURANCE ir REAL ESTATE
PATARNAVIMAS PAS

ORMAN & MICHELSON

110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y.

VIRGINIA 6-1800

LIETUVIŠKI SŪRIAI

Lietuviški sūriai, gaminami Michigan valstybėje yra švieži
nes jie atgabenami lėktuvais.

Gdytojai sako, kad maitinimasis pieniškais produktais, ypač
sūriu, stiprina žmogaus sveikatą ir ilgina jo amžių.
Petro Lisausko krautuvėje (prieš Maspetho lietuvių bažny-
čią) taip pat galite gauti lietuviškos Boston Baking Co. ga-
mybos duonos, tikrų lietuviškų dešrų ir šviežių, tiesiai iš
farmos atvežtų kiaušinių.

Petro Lisausko krautuvėje gaunami tik švieži produktai.

PETRAS LISAUSKAS
64-09 CLINTON AVENUE MASPETH, N. Y.
Telefonas: TW 4-8087

KUR APDRAUSTI NAMUS, BALDUS, AUTOMOBILIUS
IR KITAS VERTYBES?
Visuomet greitą ir gerą patarimą bei patarimą gausite pas

JONĄ JUODI

664 JAMAICA AVENUE, BROOKLYN 8, N. Y.

Kreiptis: darbo dienomis nuo 5 val. po pietų iki 8 val. vak.
Šeštadieniais nuo 10 val. iki 5 val. vakaro.

Telefonas: AP 7-9454

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI**JUOZAS GARŠVA**

231 Bedford Avenue Brooklyn 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas: EVERgreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EVERgreen 7-4335 Kopolyčia Laidotuvėms

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS ALB. BALTRUNAS-BALTON
Direktorius Reikalų Vedejas
660 Grand Street Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC
Telefonas: STagg 2-5043

SHALINS FUNERAL HOME

KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS
84-02 Jamaica Avenue Woodhaven, N. Y.
Telefonas: VIRGINIA 7-4499

AUGUST P. GUSTAS, Inc.

AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas
354 Marcy Avenue Brooklyn, N. Y.
(KOPLYČIOS SUTFIKIAMOS IR KITUR)
Telefonas: EVERgreen 7-4774

PATRICK FUNERAL HOME

635 North Wood Avenue Linden, New Jersey
Telefonas: Linden 2-4119

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVICIUS, Direktorius
410 Metropolitan Avenue Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas: STagg 2-4409

Estate of A.J. VALANTIEJUS

V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT NOTARY PUBLIC
54-41 72nd Street Maspeth, L. I., N. Y.
Telefonas: NEWton 9-4464

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius
įvairiems reikalams.

PAS MUS

VIENYBĖS OFISAS PIRMAME AUKŠTE

Vienybės redakcijos ir administracijos ofisas, iki šiol buvęs žemutinėje to paties namo patalpose, praeitą savaitę perkeltas į pirmą aukštą. Žemutinės patalpos, kur iki šiol buvo ofisas ir spaustuovė, dabar remontuojamos ir čia bus įrengta salė susirinkimams bei mažesniems rengimams. Draugijos ir sambūriai Vienybės patalpomis galės naudotis dar šiais metais, nes remonto darbai bus baigti apie gruodžio 1 d.

V. Jonuškaitė primena, kad lietuvių programos atidarymas Tarptautinėje Moterų Parodoje New Yorke įvyksta šį sekmadienį – nuo 1 iki 2 v. p. p.

A. Dimas, A. Samušis, kun. Dabušis ir kun. B. Mikalauskas sudaro Lietuvių Bendruomenės New Yorko Apylinkės Kultūros Tarybos prezidiumą.

Kn. dr. S. Valiušaitis kalbės per Jokūbo Stuko vadovaujamą radijo valandą šį šeštadienį, lapkričio 10 d. 1 v. p. p., ruošiamą Balfo koncerto reikalui.

M. Zujus, Garso redaktorius, buvo atvykęs į Brooklyną Balfo centro reikalais.

Kn. dr. J. B. Končius, Balfo pirmininkas, lapkričio 9 d. grįžta iš Europos. Ta proga Balfo centro valdyba lapkričio 12 d. 7:30 v. v. Free Baltic House patalpose New Yorke rengia jam sutikimą.

J. Jacyna prašo pranešti, kad Šviesos sambūris, Sporto klubas ir Studentų santara nutarę rengti Naujų Metų sutikimą, kuris įvyks Grand Paradise salėse Brooklyne.

J. Brazinskas, **J. Povilavičius** ir **J. Staškute** sudaro naują Balfo Yonkers skyriaus valdybą.

Juozas Andriušis, draudimo agentas, ofisą perkelė į savo namus, 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. Andriušis taip pat pildo mokesčių blankas, atlieka notaro ir kitokius patarnavimus.

F. Korsakaitė, dainininkė, ateinančią savaitę išvyksta į Kaliforniją. Žada vėl grįžti pavasarį.

J. Ambraziejus, visų vadinas dėde, sulaukęs 80 m. amžiaus, likvidavo savo ilgametį draudimo ir kitokį biznį Brooklyne ir apsigyveno pas dukterį Connecticut valstybeje.

VIENYBĖS KONCERTAS 1957 M. VASARIO 3 D.

Metinis Vienybės koncertas su skirtinga ir įdomia programa įvyks ateinančių metų vasario mėnesio pirmąjį sekmadienį (1957 m. vasario 3 d.) Webster Hall New Yorke.

Operetės Choras, vadovaujamas Juozo Stankūno, šį sekmadienį, lapkričio 11 d. išpildys programą BALFO ruošiamame koncerte, Šv. Stanislovo salėje, Brooklyne.

Balfo koncertas

BALFO šimtasis skyrius šį sekmadienį, lapkričio 11 dieną Šv. Stanislovo parapijos salėje Brooklyne rengia koncertą su įdomia programa. Šiam koncertui čia gyvenantieji poetai, rašytojai paukėjo nemaža savo parašytų knygų, kurios bus išplatintos. Programoje pirmą kartą pas mus pasirodys vilnietė, mokslo magistrė ir dainininkė, Vlada Pilypavičiūtė-Sabalaiuskienė, kita jautri, jauna dainininkė Irena Stankūnaitė, taip pat dainuos Juozo Stankūno ved. Operetės Choras, to choro šokėjai pašoks tautinių šokių.

Už Uralo žemės galo... Ten kenčia tūkstančiai mūsų motinų, tėvų, seserų ir brolių.

Todėl Balfo šimtasis skyrius kviečia lietuvių paramos. Chicago lietuviai Sibiro tremtiniams surinko 5,000 dol., Didžiojo New Yorko ir apylinkių lietuviai surinks nemažiau.

IŠNUOMOJAMA

gražus trijų ir pusės kambarių butas puikioje Woodhaveno sekcijoje. Šiluma ir visi patogumai. Kreiptis po 5 v. v. Telefonas: MI 2-4117.

S. J.

STRUMSKIO MIRTIES SUKAKTIS

Lapkričio 9 d. sueina du metai, kai mirė Ksaveras Strumskis, buvęs Vienybės leidėjų bendrovės pirmininkas, muzikos kūrinių leidejas ir plačiai žinomas visuomenės veikėjas. Velionis buvo 70 metų, ir vietos veikėjai kaip tik ruošėsi šios sukakties progai jį pagerbti. Deja, mirtis pakeitė veikėjų planus: jie susirinko prie naujai iškasto kapo atiduoti paskutinę pagarbą savo draugui...

Ksaveras Strumskis buvo kilęs iš Rokiškio krašto. Į šią šalį atvyko, būdamas jaunas, bet jau su muzikiniu patyrimu. Vos 17 metų būdamas, velionis Strumskis jau vargoninkavo Lietuvoje, daugiausia gudiškai kalbančiose Gardino srityse. Atvykęs į Ameriką, Strumskis kurį laiką vargoninkavo lenkų parapijose, kažkur vidurvakariuose. Tik vėliau jis atvyko į Chicago ir įsijungė į lietuvišką veikimą, iš kurio jis nepasitraukė iki mirties. Apsigyvenęs Brooklyne, velionis sukūrė šeimą: vedė dainininkę Marijoną Sidabraitę, su kuria užaugino dukterį Aldoną, dabartinę Norkvienę, taip pat muzikę.

Be lietuviško veikimo, velionis Strumskis buvo lygiai aktyvus ir Amerikos gyvenime. Buvo aktyvus demokratas, turėjo nuolatinį miesto darbą. Išėjęs į pensiją, Strumskis iki pat mirties buvo biznyje: turėjo degtinės krautuvę. Velionis buvo plačiai apsiskaitęs asmuo, gyvai domėjosi visais klausimais ir buvo nepalaužiamas tautinio liberalinio nusistatymo veikėjas.

V. R.

33rd ANNUAL
WOMEN'S
International Exposition
Today thru November 11
Daily Noon to 11 P. M.
Admission .91 tax incl.

71st REGIMENT ARMORY
34th Street and Park Avenue

Woodhavene -- puikus šešių kambarių namas, gerai įrengtas, aliejaus šiluma (storm screens, venetians ir t. t.), prieš Forest Park. Jeigu jūs norite gyventi mieste, kaip kaime, šis namas yra jūsų. Kreiptis: **George H. Hafner, 80-38 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.**

PRASIDĖJUS RUDENIUI

Bile ką dovanoms bepirktumete, pirmiausia užeikite į Ginkų krautuvę.

Rasite didelį pasirinkimą įvairių naujų ir gražių dovanų. Gražių naujos laidos įvairių lietuviškų ir amerikoniškų Kalėdinių ir kitų sveikinimo atvirukų. Prekyboms urmo kaina.

Švieži lietuviškos gamybos Rūtos ir Petrausko saldainiai. Nauji įvairūs amerikoniški ir importuoti saldainiai.

Užėję įsitikinsite, kad viskas parinkta jūsų skoniumi.

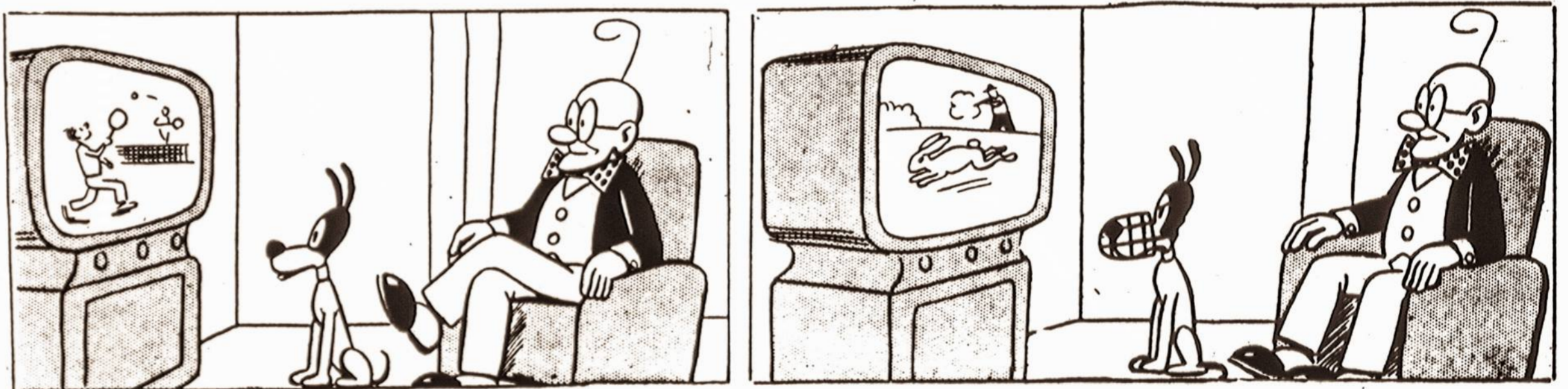
Juozas ir Ona Ginkai ir sūnus
495 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EV 4-9293

PARDUODAMA

35 butų labai geras namas. Pajamos apmoka visas taksas, remontus, skolų ratas, nuošimčius ir visas kitas namo išlaidas, ir dar lieka grynų pelno per metus apie \$3,800.00, kuris garantuoja pragyvenimą nedirbant. Įmokėti grynais \$18,000 arba mažiau pagal susitarimą. Galima pirkti dviese susidėjus. **Juozas Grabau, 227 Bedford Ave., Brooklyn 11, N. Y.**

REIKALINGA AUKLĖ

lietuvių šeimai New Yorke. Dėl sąlygų skambinti telefonu **Virginia 9-0099.**

PROGRAMA IŠPILDYS:

OPERETĖS CHORAS, diriguojamas muziko Juozo Stankūno
VLADA SABALAIUSKIENĖ, Vilniaus Operos solistė
IRENA STANKŪNAITĖ, Konservatorijos studentė
OPERETĖS CHORO TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖ

PO PROGRAMOS - ŠOKIAI GROJANT JURGIO VEDEGIO
ORKESTRUI

Veiks užkandžių bufetas ir baras
Bus lietuviškų knygų loterija

BALFO CENTRINIS SKYRIUS LAPKR.
11 D. SEKMADIENI ŠV. STANISLAVO
SALĖJE, NEWAL IR DRIGGS AVE.
KAMPAS, BROOKLYN, N. Y. RUOŠIA

KONCERTA

ĮEINANT AUKOJAMA: suaugusieji – \$1.50, moksleiviai ir studentai – 1.00. Uniformuotiems skautams įėjimas nemokamas.

VISAS KONCERTO PELNAS SKIRIAMAS PASIUNTIMUI SIUNTINĖLIŲ LIETUVIAMS TREMTINIAMS SIBIRE.

Kviečiame visą Didžiojo New Yorko lietuvių visuomenę atsilankyti į šį koncertą ir tuo paremti šelpimą vargstančių tautiečių Sibire.

KONCERTO PRADŽIA - 4 VALANDĄ PO PIETŲ.